

Home Stay
STANDARD
Thailand

มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

Thailand Homestay Standard

กรมการท่องเที่ยว
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

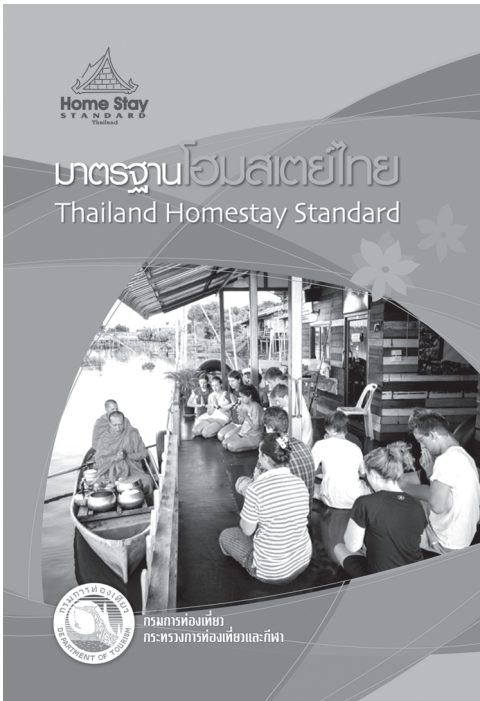

มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

Thailand Homestay Standard

กรมการท่องเที่ยว
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

- ชื่อหนังสือ** : มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย
(Thailand Homestay Standard)
- ISBN** : 978-616-297-282-9
- พิมพ์ครั้งที่ 1** : พ.ศ. 2558
- จำนวนพิมพ์** : 300 เล่ม
- จัดพิมพ์โดย** : สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
โทร. 0-2219-4010-17 โทรสาร 0-2215-8848
website: www.tourism.go.th
- พิมพ์ที่** : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โทร. 0-2218-3557, 0-2218-3563
<http://www.cuprint.chula.ac.th>

คำนำ

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีภารกิจหลักในการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยว ได้จัดทำมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยขึ้น ในปี พ.ศ. 2546 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว มีรายได้เสริมจากการจัดให้มีบริการที่พักในรูปแบบที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท ซึ่งนักท่องเที่ยวมีโอกาสพักร่วมกับเจ้าของบ้าน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านอาชีพ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่อยู่ใกล้เคียงชุมชนและมีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น นั่งเรือชมธรรมชาติ ซี่จักรยาน เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ฯลฯ โดยมีการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกตามสมควรแก่นักท่องเที่ยว

กรมการท่องเที่ยวมุ่งหวังว่าการสนับสนุนให้ชุมชนมีการจัดทำโฮมสเตย์จะเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาของท้องถิ่น รักษาวิถีชีวิตและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนอย่างยั่งยืน

มาตรฐานโฮมสเตย์ไทยฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เผยแพร่ให้กับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจทั่วไปได้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระดับมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับแก่นักท่องเที่ยว และใช้เป็นหลักในการดำเนินการประเมินและจัดระดับของการให้บริการของโฮมสเตย์ โดยใช้กรอบดัชนีชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ซึ่งประกอบด้วย 10 เกณฑ์ 31 ตัวชี้วัด

กรมการท่องเที่ยว
พฤศจิกายน 2558

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของมาตรฐานโสมสเดย์ไทย	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ความหมาย	2
1.4 คุณสมบัติโสมสเดย์ไทยเบื้องต้น	2
1.5 เกณฑ์การประเมินมาตรฐานโสมสเดย์ไทย	3
1.6 การรับรองมาตรฐานโสมสเดย์ไทย	4
1.7 คุณลักษณะและความหมายของเครื่องหมาย รับรองมาตรฐานโสมสเดย์ไทย	5
1.8 การร้องเรียน	5
บทที่ 2 มาตรฐานโสมสเดย์ไทย	7
เกณฑ์มาตรฐานโสมสเดย์ไทย	7
บทที่ 3 หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพมาตรฐานโสมสเดย์ไทย	9
3.1 เครื่องมือในการประเมิน	9
3.2 วิธีการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานโสมสเดย์ไทย	10
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	11
- เกณฑ์การแปลความหมายของค่าที่ได้	15
- การสรุปผลการวิเคราะห์	18
- เกณฑ์การผ่านประเมิน	18

สารบัญ

หน้า

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก	19
- กรอบดัชนีชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย	20
- แบบตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย	29
- แบบรายงานผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย	44
ภาคผนวก ข	49
- ประกาศกรมการท่องเที่ยวเรื่องกำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยว มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 129 ตอนพิเศษ 26 ง ลงวันที่ 31 เมษายน 2555)	50
- ประกาศกรมการท่องเที่ยวว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน โฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554	56
- ประกาศกรมการท่องเที่ยวว่าด้วยการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554	59
ภาคผนวก ค	61
แบบฟอร์มรายละเอียดในการขอรับการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย	
- ใบสมัครเพื่อขอรับการประเมินโฮมสเตย์	62
- โครงสร้างคณะกรรมการโฮมสเตย์	63
- สำเนาทะเบียนบ้านของสมาชิกประกอบแนบท้ายใบสมัครเพื่อขอรับ การประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย	65
- ข้อมูลรายละเอียดบ้านแต่ละหลังของสมาชิกโฮมสเตย์	66
- แบบสำรวจข้อมูลโฮมสเตย์ในประเทศไทย	67
- แผนที่แสดงที่ตั้งของโฮมสเตย์	70
- แบบรวบรวมข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้	71

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

จากนโยบายรัฐบาลที่มุ่งเน้นบทบาทการพัฒนาชุมชนและรัฐบาลได้ออกกฎหมายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นแรงผลักดันให้องค์กรท้องถิ่นและหน่วยงานต่างๆ ให้ความสำคัญกับการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนา จึงทำให้เกิดกิจกรรมท่องเที่ยวหลากหลายในชุมชน กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะที่มีหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวจึงได้พิจารณาจัดทำดัชนีชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย (Thailand Homestay Standard) ขึ้นในปี พ.ศ. 2546 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนจัดทำที่พักในรูปแบบที่**พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Homestay)** ซึ่งนักท่องเที่ยวจะพักในบ้านหลังเดียวกันกับเจ้าบ้านและศึกษาธรรมชาติ วิถีชีวิต วัฒนธรรมในท้องถิ่นโดยมีการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกตามสมควรแก่นักท่องเที่ยว เพื่อมุ่งส่งเสริมให้ชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสามารถมีรายได้เสริมจากการท่องเที่ยว จนเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รักษาวิถีชีวิตดั้งเดิม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนอย่างยั่งยืน

กรมการท่องเที่ยวได้ทำการตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยให้กับชุมชนที่มีความประสงค์และยื่นความจำนงขอรับการตรวจประเมินมาที่กรมการท่องเที่ยวและได้เริ่มตรวจประเมินและให้การรับรองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2557 มีชุมชนที่ผ่านเกณฑ์ตามดัชนีชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย (Thailand Homestay Standard) จำนวน 142 แห่งกระจายอยู่ใน 51 จังหวัด ครอบคลุมทุกภาคของประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดทำโฮมสเตย์เพื่อเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ ให้กับชุมชน จนเป็นชุมชนที่เข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้

1.2.2 เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาโฮมสเตย์ให้มีมาตรฐานและสามารถนำเสนอเพื่อเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

1.2.3 เพื่อส่งเสริมให้การพัฒนาโฮมสเตย์เป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวโดยชุมชน คำนึงถึงความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน โดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม

1.3 ความหมาย

“โฮมสเตย์ไทย” หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่ง ที่นักท่องเที่ยวจะต้องพักร่วมกับเจ้าของบ้านชายคาเดียวกัน โดยมีห้องพักหรือพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเหลือสามารถนำมาดัดแปลงให้นักท่องเที่ยวพักได้ชั่วคราวซึ่งมีจำนวนไม่เกิน 4 ห้อง มีผู้พักรวมกันไม่เกิน 20 คน โดยมีค่าตอบแทน และจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกตามสมควร อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม ซึ่งเป็นไปตามบทนิยามคำว่า “โรงแรม” แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และได้ขึ้นทะเบียนกับกรมการท่องเที่ยว ตามหลักเกณฑ์ที่กรมการท่องเที่ยวกำหนด

1.4 คุณสมบัติโฮมสเตย์ไทยเบื้องต้น

1.4.1 เจ้าของบ้านและสมาชิกในครอบครัวต้องถือว่าการทำโฮมสเตย์เป็นเพียงรายได้เสริมนอกเหนือจากรายได้หลักของครอบครัว

1.4.2 มีห้องพักหรือพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเหลือและไม่ได้ใช้ประโยชน์สามารถนำมาดัดแปลงให้นักท่องเที่ยวเข้าพักได้ไม่เกิน 4 ห้อง หรือนักท่องเที่ยวพักได้ไม่เกิน 20 คน ต่อหลัง

1.4.3 นักท่องเที่ยวต้องเข้าพักค้างแรมในบ้านเดียวกันกับเจ้าของบ้าน โดยมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตระหว่างกัน

1.4.4 สมาชิกในครอบครัวต้องมีความยินดีและเต็มใจที่จะรับนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักค้างแรมในบ้านชายคาเดียวกันกับเจ้าของบ้าน พร้อมทั้งถ่ายทอดวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นนั้นแก่นักท่องเที่ยว

1.4.5 เจ้าของบ้านและสมาชิกในครอบครัวให้ความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการโฮมสเตย์เป็นอย่างดี

1.4.6 บ้านนั้นต้องเป็นสมาชิกของกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์ที่ร่วมกันจัดการโฮมสเตย์ของชุมชนนั้น

1.4.7 จำนวนหลังคาเรือนที่สมาชิกของกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์โฮมสเตย์อย่างน้อย 3 หลังคาเรือนขึ้นไป

1.4.8 บ้านที่ขอรับการประเมินทุกหลังต้องมีเลขที่ ซึ่งออกให้โดยส่วนราชการ

1.4.9 ที่ตั้งของชุมชนหรือกลุ่มโฮมสเตย์ต้องไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ เช่น เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและพันธุ์พืช หากตั้งอยู่จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของพื้นที่เป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว

1.4.10 ดำเนินการจัดทำโฮมสเตย์ตามข้อกำหนดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยของกรมการท่องเที่ยวมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 เดือน

1.5 เกณฑ์การประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

การวัดเกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทยให้ใช้ค่าเฉลี่ยแบบมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) หรือค่าร้อยละ โฮมสเตย์ที่ได้มาตรฐานโฮมสเตย์ไทยจะต้องมีระดับค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) เฉลี่ยรวมของทุกค่าทั้ง 10 มาตรฐาน จะต้องมีระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 จากค่าจำนวนเต็ม 5 หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 จากจำนวนเต็ม 100

1.6 การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

1.6.1 โฮมสเตย์ที่ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินตามดัชนีชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย (Thailand Homestay Standard) จะได้รับป้ายเครื่องหมายรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ขนาด 100 ซม. x 75 ซม. จำนวน 1 ป้ายต่อโฮมสเตย์ ซึ่งจะต้องติดตั้งในจุดที่เหมาะสมและสามารถมองเห็นได้ชัดเจน ดังนี้

1.6.2 บ้านที่ผ่านการตรวจประเมินตามดัชนีชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย (Thailand Homestay Standard) จะได้รับเกียรติบัตรรับรองทุกหลัง

1.6.3 ระยะเวลาการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยตามกำหนดคราวละ 3 ปี เมื่อครบอายุการรับรอง จะต้องยื่นใบสมัครขอรับการประเมินโฮมสเตย์ใหม่

1.6.4 หากผู้ประกอบการโฮมสเตย์รายใดใช้ตราสัญลักษณ์ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือจัดทำขึ้นเพื่อใช้เองโดยไม่ผ่านความเห็นชอบของกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จะมีความผิดตามกฎหมาย

1.6.5 ในช่วงระยะเวลาการรับรองมาตรฐาน จะมีการสุ่มตรวจประเมินตามความเหมาะสม

1.7 คุณลักษณะและความหมายของเครื่องหมายรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

คุณลักษณะเครื่องหมายรับรอง หมายถึง เครื่องหมายหรือรูปสัญลักษณ์ที่มีลักษณะหลังคาทรงไทยลายกลอนอยู่บนตัวอักษร Homestay STANDARD Thailand ตามรูปแบบที่ปรากฏข้างต้น ซึ่งมีความหมายว่า

หลังคาทรงไทยลายกลอน มีสีน้ำตาล ใช้เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงถึงโฮมสเตย์ที่อยู่ในชนบทของไทย

ตัวอักษร Home Stay มีสีเขียว หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบโฮมสเตย์ (ที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท) หรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะพักรวมกับเจ้าของบ้านในบ้านหลังเดียวกัน

ตัวอักษร STANDARD Thailand มีสีแดง หมายถึง คำเพื่อยืนยันว่าเป็นโฮมสเตย์ที่ได้รับมาตรฐานของประเทศไทย

1.8 การร้องเรียน

1.8.1 เมื่อได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้ได้รับมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ผู้ได้รับความเสียหายสามารถร้องเรียนขอให้ถอดถอนความเป็นมาตรฐานโฮมสเตย์ต่อคณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยได้

ผู้ยื่นคำขอ หรือผู้ได้รับการรับรองมาตรฐานไม่เห็นด้วยต่อผลการพิจารณาของคณะกรรมการ สามารถยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ได้ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้แจ้งการพิจารณา

1.8.2 เมื่อประธานคณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยได้รับคำร้องเรียนหรือคำอุทธรณ์ ให้ประธานแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง และรายงานต่อคณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยโดยเร็ว

1.8.3 มติของคณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยให้ถือเอาเสียงข้างมากและให้ถือเป็นที่สุด

เมื่อมีมติแล้ว ให้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการ และแจ้งผลการพิจารณา คำร้องให้ผู้ร้องและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ

สถานที่ติดต่อ

หากมีข้อสงสัย กรุณาสอบถาม กรรมการท่องเที่ยว เลขที่ 154 ถนนพระรามที่ 1
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10330

โทรศัพท์ 02-215-8848 โทรสาร 02-215-8848

[www.http://homestaythai.net](http://homestaythai.net)

บทที่ 2

มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย กำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐาน 10 ด้าน 31 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. **ด้านที่พัก** ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด
 - 1.1 ลักษณะบ้านพักที่เป็นสัดส่วน
 - 1.2 ที่พักที่นอนสะอาดและสบาย
 - 1.3 ห้องอาบน้ำและห้องส้วมที่สะอาดมีดัดจริต
 - 1.4 มีมุมพักผ่อนภายในบ้านหรือในชุมชน
2. **ด้านอาหาร** ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด
 - 2.1 ชนิดของอาหารและวัตถุดิบที่ใช้ประกอบอาหาร
 - 2.2 มีน้ำดื่มที่สะอาด
 - 2.3 ภาชนะที่บรรจุอาหารที่สะอาด
 - 2.4 ห้องครัวและอุปกรณ์ที่ใช้ในครัวที่ถูกต้องลักษณะ
3. **ด้านความปลอดภัย** ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด
 - 3.1 มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
 - 3.2 มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย
4. **ด้านอรรถศาสตร์ไมตรีของเจ้าบ้านและสมาชิก** ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด
 - 4.1 การต้อนรับและการสร้างความคุ้นเคย
 - 4.2 การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ในวิถีของชุมชน
5. **ด้านรายการนำเที่ยว** ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด
 - 5.1 มีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนซึ่งต้องผ่านการยอมรับจากชุมชน
 - 5.2 ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว
 - 5.3 เจ้าของบ้านเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น หรือประสานงานให้มัคคุเทศก์

ท้องถิ่นนำเที่ยว

6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด

6.1 มีแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน หรือบริเวณใกล้เคียง

6.2 มีการดูแลแหล่งท่องเที่ยว

6.3 มีแผนงาน หรือมาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ เพื่อลดผลกระทบจากการท่องเที่ยว และลดสภาวะโลกร้อน

6.4 มีกิจกรรมในการลดผลกระทบจากการท่องเที่ยว เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และลดสภาวะโลกร้อน

7. ด้านวัฒนธรรม ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด

7.1 การดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

7.2 การรักษาวินัยชุมชนคงไว้เป็นกิจวัตรปกติ

8. ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ชุมชน ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด

8.1 ผลิตภัณฑ์จากชุมชนเพื่อเป็นของที่ระลึก ของฝาก หรือจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว

8.2 มีผลิตภัณฑ์ที่สร้างคุณค่าและมูลค่าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน

9. ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด

9.1 มีการรวมกลุ่มของชาวบ้าน

9.2 มีคณะกรรมการบริหารกลุ่มโฮมสเตย์

9.3 กฎ กติกา การทำงานของคณะกรรมการ

9.4 มีการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

9.5 ระบบการจองล่วงหน้า ลงทะเบียน และชำระเงินล่วงหน้า

9.6 รายละเอียดค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆ ที่ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน

10. ด้านการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด

10.1 มีเอกสาร สิ่งพิมพ์ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน

10.2 มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

บทที่ 3

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

3.1 เครื่องมือในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ครั้งนี้ ใช้แบบประเมินโดยมีเนื้อหาตามกรอบดัชนีชี้วัดคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย 10 ด้าน 31 ดัชนีชี้วัด แบบประเมินกำหนดใช้การประเมินแบบใช้สเกลความสำคัญ (Rating Scale) ผู้ประเมินจะให้ความสำคัญแต่ละตัวชี้วัด โดยอาศัยมาตรวัดเจตคติแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ในการลำดับความสำคัญของปัจจัย ซึ่งกำหนดระดับความสำคัญและกำหนดคะแนนตามลำดับความสำคัญ 6 ระดับ ดังนี้

ระดับความสำคัญ	คะแนน
มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน
ไม่มี/ไม่ทำ	0 คะแนน

3.2 วิธีการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

การประเมินคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ มีวิธีการประเมินตามหลักเกณฑ์ และ ขั้นตอนที่กำหนดไว้ ดังนี้

3.2.1 คณะกรรมการตรวจประเมินทุกคนเข้าไปในพื้นที่ของชุมชนที่ตั้ง โฮมสเตย์ที่ขอรับการประเมิน เพื่อดำเนินการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.2.2 คณะกรรมการตรวจประเมิน สามารถประเมินโดยใช้วิธีการสังเกตการณ์ สอบถาม หรือการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิ ผู้นำชุมชน ชาวบ้านในพื้นที่ ร้านค้าในชุมชน ผู้ประกอบการ เพื่อประกอบการประเมิน

3.2.3 ข้อปฏิบัติในการประเมินของคณะกรรมการตรวจประเมิน

(1) เลขานุการคณะกรรมการตรวจประเมินประจำจังหวัด ประสาน งานคณะกรรมการทั้งหมด เพื่อประชุมเตรียมความพร้อมและกำหนดวันประเมิน

(2) แจ้งกำหนดการประเมินไปยังกรมการท่องเที่ยว

(3) คณะกรรมการเดินทางเข้าพื้นที่เพื่อตรวจประเมินโฮมสเตย์ ตามกำหนดการ โดยใช้แบบประเมินที่กำหนด

(4) เมื่อคณะกรรมการตรวจประเมินเสร็จเรียบร้อยแล้ว เลขานุการ ของคณะกรรมการฯ จะเป็นผู้รวบรวมผลการประเมิน เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

(5) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอต่อประธานคณะกรรมการ ตรวจประเมินเพื่อส่งไปยังกรมการท่องเที่ยวต่อไป โดยเอกสารที่ส่งประกอบด้วย ผลของการประเมินของคณะกรรมการทุกท่านและสรุปผลการประเมิน

(6) กรมการท่องเที่ยว ตรวจสอบความถูกต้องของผลการประเมิน และส่งผลการประเมินให้คณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยพิจารณาพร้อมกับ รับรองผลการประเมินดังกล่าว

(7) กรมการท่องเที่ยวแจ้งผลการประเมินให้ชุมชนที่ขอเข้ารับ การประเมินทราบผล โดยแจ้งผ่านจังหวัดที่โฮมสเตย์ตั้งอยู่

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 การประมวลผลข้อมูล

การวางแผนวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำแบบประเมินที่รวบรวมได้มา ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ความสมบูรณ์ของการประเมิน จากนั้นนำแบบประเมิน มาลงรหัส (Coding) แล้วนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดทำการบันทึกโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.2 หลักวิธีการคิดวิเคราะห์

กำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยให้ค่าน้ำหนัก ต่างกัน ดังนี้

เกณฑ์ มาตรฐาน	ลำดับ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์น้ำหนัก (%)	
1. ด้านที่พัก	1.1	ลักษณะบ้านพักที่เป็นสัดส่วน	10	2
	1.2	ที่พัก ที่นอนสะอาดและสบาย		3
	1.3	ห้องอาบน้ำและห้องส้วมที่สะอาดมีคิซิด		3
	1.4	มีมุมพักผ่อนภายในบ้านหรือในชุมชน		2
2. ด้านอาหาร	2.1	ชนิดของอาหารและวัตถุดิบที่ใช้ประกอบอาหาร	10	2
	2.2	มีน้ำดื่มที่สะอาด		3
	2.3	ภาชนะที่บรรจุอาหารที่สะอาด		3
	2.4	ห้องครัว และอุปกรณ์ที่ใช้ในครัวที่ถูกสุขลักษณะ		2
3. ด้านความปลอดภัย	3.1	มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	10	5
	3.2	มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย		5
4. ด้านอรรถยาศัย ไมตรีของ เจ้าบ้าน และสมาชิก	4.1	การต้อนรับและการสร้างความคุ้นเคย	10	5
	4.2	การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ในวิถีของชุมชน		5

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์น้ำหนัก (%)	
5. ด้านรายการนำเที่ยว	5.1	มีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนซึ่งต้องผ่านการยอมรับจากชุมชน	10	4
	5.2	ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว		3
	5.3	เจ้าของบ้านเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น หรือประสานงานให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยว		3
6. ด้านทรัพยากร-ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6.1	มีแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน หรือบริเวณใกล้เคียง	10	2
	6.2	มีการดูแลแหล่งท่องเที่ยว		3
	6.3	มีแผนงาน หรือมาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		2
	6.4	มีกิจกรรมในการลดผลกระทบจากการท่องเที่ยวและลดสภาวะโลกร้อน		3
7. ด้านวัฒนธรรม	7.1	การดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	10	5
	7.2	การรักษาวิถีชุมชน คงไว้เป็นกิจวัตรปกติ		5
8. ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ชุมชน	8.1	ผลิตภัณฑ์จากชุมชนเพื่อเป็นของที่ระลึก ของฝาก หรือจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว	5	2
	8.2	มีผลิตภัณฑ์ที่สร้างคุณค่า และมูลค่าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน		3
9. ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	9.1	มีการรวมกลุ่มของชาวบ้าน	20	4
	9.2	มีคณะกรรมการบริหารกลุ่มโฮมสเตย์		4
	9.3	กฎ กติกา การทำงานของคณะกรรมการ		3
	9.4	มีการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม		4
	9.5	ระบบการจองล่วงหน้า ลงทะเบียน และชำระเงินล่วงหน้า		2
	9.6	รายละเอียดค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆ ที่ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน		3
10. ด้านการประชาสัมพันธ์	10.1	มีเอกสาร สิ่งพิมพ์ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน	5	3
	10.2	มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์		2
		รวม	100	100

การกำหนดค่าตัวแปร ดังนี้

\bar{x}	หมายถึง	ผลรวมค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักทั้งหมด
\bar{x}_1	หมายถึง	ผลรวมค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักขององค์ประกอบด้านที่พัก
\bar{x}_{11}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยตัวชี้วัด ลักษณะบ้านพักที่เป็นสัดส่วน
\bar{x}_{12}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยตัวชี้วัด ที่พัก ที่นอนสะอาดและสบาย
\bar{x}_{13}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยตัวชี้วัด ห้องอาบน้ำและห้องส้วมที่สะอาดมิดชิด
\bar{x}_{14}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยตัวชี้วัด มีมุมพักผ่อนภายในบ้านหรือในชุมชน
\bar{x}_2	หมายถึง	ผลรวมค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักขององค์ประกอบด้านอาหาร
\bar{x}_{21}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยตัวชี้วัด ชนิดของอาหาร และวัตถุดิบที่ใช้ประกอบอาหาร
\bar{x}_{22}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยตัวชี้วัด มีน้ำดื่มที่สะอาด
⋮		
\bar{x}_{10}	หมายถึง	ผลรวมค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักขององค์ประกอบด้านประชาสัมพันธ์
\bar{x}_{101}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยตัวชี้วัด มีเอกสาร สิ่งพิมพ์ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน
\bar{x}_{102}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยตัวชี้วัด มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

3.3.3 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

(1) นำแบบประเมินมาบันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์ และหาค่าเฉลี่ยรายตัวชี้วัดออกมา จะได้ค่า \bar{x}_{11} , \bar{x}_{12} , \bar{x}_{13} ,..., \bar{x}_{102} ,

(2) หาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้จาก ข้อ (1) ทหารด้วยคะแนนเต็มของระดับการประเมิน และคูณกับเกณฑ์น้ำหนักรายตัวชี้วัด

ตัวอย่าง ตัวชี้วัด ลักษณะบ้านพักที่เป็นสัดส่วนให้เกณฑ์น้ำหนักเท่ากับ 2

$$\begin{aligned} \text{ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก} &= \bar{x}_{11} \times \frac{\text{เกณฑ์น้ำหนัก}}{\text{คะแนนเต็มของระดับการประเมิน}} \\ &= \bar{x}_{11} \times \frac{2}{5} \end{aligned}$$

(3) หาผลรวมค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักแต่ละองค์ประกอบ

ตัวอย่าง องค์ประกอบด้านที่พัก

ผลรวมค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

$$\bar{x}_1 = (\bar{x}_{11} \times \frac{2}{5}) + (\bar{x}_{12} \times \frac{3}{5}) + (\bar{x}_{13} \times \frac{3}{5}) + (\bar{x}_{14} \times \frac{2}{5})$$

(4) หาผลรวมค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักทั้งหมด ซึ่งจะได้

$$\sum_{x=1}^{10} fx = \bar{x}_1 + \bar{x}_2 + \bar{x}_3 + \bar{x}_4 + \bar{x}_5 + \bar{x}_6 + \bar{x}_7 + \bar{x}_8 + \bar{x}_9 + \bar{x}_{10}$$

3.3.4 เกณฑ์การแปลความหมายของค่าที่ได้

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

(1) เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

ช่วงคะแนน	ระดับความสำคัญ
90.00 - 100.00	มากที่สุด
80.00 - 89.99	มาก
70.00 - 79.99	ปานกลาง
< 70	ต้องปรับปรุง

อ่านค่าได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 90.00 - 100.00 หมายถึง โฮมสเตย์มีมาตรฐานระดับ

ดีมาก

ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 80.00 - 89.99 หมายถึง โฮมสเตย์มีมาตรฐานระดับ

ดี

ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 70.00 - 79.99 หมายถึง โฮมสเตย์มีมาตรฐานระดับ

ดีปานกลาง

ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก < 70.00 หมายถึง โฮมสเตย์มีมาตรฐานระดับ

ที่ต้องปรับปรุง

(2) เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ซึ่งได้กำหนดเป็นช่วงคะแนนแต่ละระดับไว้เท่าๆ กัน

ช่วงคะแนน	ระดับความสำคัญ
4.50 - 5.00	มากที่สุด
4.00 - 4.49	มาก
3.50 - 3.99	ปานกลาง
< 3.50	ต้องปรับปรุง

อ่านค่าได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง	โฮมสเตย์มีมาตรฐานระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.49 หมายถึง	โฮมสเตย์มีมาตรฐานระดับดี
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 3.99 หมายถึง	โฮมสเตย์มีมาตรฐานระดับดีปานกลาง
ค่าเฉลี่ย < 3.50 หมายถึง	โฮมสเตย์มีมาตรฐานระดับที่ต้องปรับปรุง

ซึ่งโฮมสเตย์ที่ผ่านการประเมินมาตรฐานจะต้องได้รับ ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก เท่ากับหรือมากกว่า 70% และได้รับค่าเฉลี่ย เท่ากับหรือมากกว่า 3.50

ตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลของคณะกรรมการหลังการประเมิน

สมมติว่า ในการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์แห่งหนึ่งชื่อ “คิดดีโฮมสเตย์” มีคณะกรรมการประเมิน 7 คน ประเมินตามแบบประเมินที่กำหนด เมื่อเสร็จสิ้นการประเมิน เลขานุกรการได้นำผลการให้คะแนนของคณะกรรมการแต่ละคน บันทึกและคำนวณเพื่อสรุปผล ดังนี้

องค์ประกอบ/ตัวชี้วัด	ผลการประเมินของคณะกรรมการ (คนที่)							ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์ น้ำหนัก	ค่าเฉลี่ยถ่วง น้ำหนัก (%)
	1	2	3	4	5	6	7			
1) ด้านที่พัก										
1.1	4	4	5	4	5	4	4	4.29	2	1.72
1.2	4	4	4	5	3	4	5	4.14	3	2.48
1.3	4	3	4	3	4	3	4	3.57	3	2.14
1.4	3	5	3	4	4	4	3	3.71	2	1.48
รวม								3.93	10	$\bar{X}_1 = 7.82$
2) ด้านอาหาร										
2.1	4	4	5	5	4	4	5	4.43	2	1.77
2.2	4	4	5	3	3	4	4	3.86	3	2.32
2.3	4	4	5	4	5	5	4	4.43	3	2.66
2.4	3	3	5	5	5	3	4	4.00	2	1.60
รวม								4.18	10	$\bar{X}_2 = 8.35$
3) ด้านความปลอดภัย										
3.1	2	4	3	3	5	4	4	3.57	5	3.57
3.2	2	3	2	4	5	3	4	3.29	5	3.29
รวม								3.43	10	$\bar{X}_3 = 6.86$
4) ด้านอภัยภัยไมตรีของเจ้าบ้านและสมาชิก										
4.1	3	4	3	4	5	4	4	3.86	5	3.86
4.2	2	4	3	5	4	5	4	3.86	5	3.86
รวม								3.86	10	$\bar{X}_4 = 7.72$

องค์ประกอบ/ตัวชี้วัด	ผลการประเมินของคณะกรรมการ (คนที่)							ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์ น้ำหนัก	ค่าเฉลี่ยถ่วง น้ำหนัก (%)
	1	2	3	4	5	6	7			
5) ด้านรายการนำเที่ยว										
5.1	3	4	5	5	3	5	4	4.14	4	3.31
5.2	4	4	4	4	3	5	5	4.14	3	2.48
5.3	2	2	4	3	5	5	4	3.57	3	2.14
รวม								3.95	10	$\bar{X}_5 = 7.93$
6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม										
6.1	3	5	5	5	4	3	4	4.14	2	1.66
6.2	4	4	5	5	4	3	3	4.00	3	2.40
6.3	3	4	5	5	5	4	3	4.14	2	1.66
6.4	4	4	4	4	5	5	4	4.29	3	2.57
รวม								4.14	10	$\bar{X}_6 = 8.29$
7) ด้านวัฒนธรรม										
7.1	2	4	4	4	3	5	4	3.71	5	3.71
7.2	2	4	4	4	3	4	4	3.57	5	3.57
รวม								3.64	10	$\bar{X}_7 = 7.28$
8) ด้านการสร้างคุณค่า และมูลค่าของผลิตภัณฑ์ชุมชน										
8.1	2	4	3	5	4	3	4	3.57	2	1.43
8.2	3	4	4	5	4	3	3	3.71	3	2.23
รวม								3.64	5	$\bar{X}_8 = 3.66$
9) ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์										
9.1	2	4	3	5	4	3	3	3.43	4	2.74
9.2	3	4	4	5	4	3	4	3.86	4	3.09
9.3	4	4	4	3	3	3	4	3.57	3	2.14
9.4	2	3	3	3	5	4	4	3.43	4	2.74
9.5	3	3	4	3	4	4	3	3.43	2	1.37
9.6	5	5	5	3	4	5	4	4.43	3	2.66
รวม								3.69	20	$\bar{X}_9 = 14.74$
10) ด้านการประชาสัมพันธ์										
10.1	5	4	4	5	4	3	5	4.29	3	2.57
10.2	5	3	3	5	5	3	4	4.00	2	1.60
รวม								4.15	5	$\bar{X}_{10} = 4.17$
รวมผลการประเมิน								3.86	100	$\bar{X} = 76.82$

3.3.5 การสรุปผลการวิเคราะห์

จากตัวอย่างการประเมิน “คิตตี้โฮมสเตย์”

ผลการประเมิน ได้ค่าเฉลี่ย 3.86 ซึ่งอยู่ในช่วง 3.50-3.99 และได้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 76.82 ซึ่งอยู่ในช่วง 70.00-79.99 ฉะนั้นสรุปได้ว่า คิตตี้โฮมสเตย์ มีการจัดการโฮมสเตย์อยู่ในมาตรฐานระดับดีปานกลาง และผ่านการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

3.3.6 เกณฑ์การผ่านประเมิน

- (1) โฮมสเตย์ที่ผ่านการประเมินมาตรฐาน จะต้องได้รับค่าเฉลี่ยน้ำหนักตั้งแต่ 70% (3.5) ขึ้นไป
- (2) โฮมสเตย์ที่ได้รับคะแนนต่ำกว่า 70% ให้ถือว่ายังมีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน (ให้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมิน และยื่นขอรับการประเมินตามกำหนดเวลาในปีถัดไป)

ภาคผนวก ก

กรอบดัชนีชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา
1. ด้านที่พัก	1.1 ลักษณะบ้านพักที่เป็นสัดส่วน	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นบ้านของเจ้าของที่แบ่งปันที่นอนหรือห้องนอนอย่างเป็นสัดส่วน หรืออาจปรับปรุงต่อเติมที่พักที่ติดกับบ้านเดิมเพื่อใช้เป็นที่นอนหรือห้องนอนเป็นสัดส่วน
	1.2 ที่พักที่นอนสะอาดและสบาย	<ul style="list-style-type: none"> - มีที่นอนสำหรับนักท่องเที่ยว อาจเป็นเตียง พูก หรือเสื่อ และมีมุ้งหรือมุ้งลวดเพื่อป้องกันยุงและแมลง - มีเครื่องนอน อุปกรณ์ที่ใช้บนอน ผ้าปู หมอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม และได้รับการทำความสะอาดทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนนักท่องเที่ยว และเปลี่ยนเครื่องนอนตามความเหมาะสมในกรณีที่นักท่องเที่ยวพักหลายวัน - มีราวตากผ้าหรือที่เก็บเสื้อผ้า
	1.3 ห้องอาบน้ำและห้องส้วมที่สะอาดมิดชิด	<ul style="list-style-type: none"> - มีความปลอดภัย มีที่ล็อคประตูอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี มีความมิดชิด - มีขนาดของห้องน้ำที่เหมาะสม มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก - มีการแยกชั้นสำหรับตักอาบน้ำ - น้ำที่ใช้มีความสะอาด อาจเป็นประปาหมู่บ้าน ประปาภูเขา หรือน้ำดิบที่ปล่อยไว้ระยะหนึ่งและแกว่งสารส้ม - มีถังขยะในห้องน้ำ

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา
	1.4 มุมพักผ่อนภายในบ้านหรือ ในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - มีมุมพักผ่อนที่สงบสบายภายในบ้านหรือบริเวณโดยรอบที่สามารถนั่งนอนและมีบรรยากาศผ่อนคลาย เช่น ลานบ้าน ใต้ต้นไม้ ศาลาหน้าบ้าน - มีการดูแลบริเวณรอบบ้าน เช่น สวนครัว ต้นไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ร่องน้ำ ให้สะอาดปราศจากขยะ
2. ด้านอาหาร	2.1 ชนิดของอาหาร และวัตถุดิบ ที่ใช้ประกอบอาหาร	<ul style="list-style-type: none"> - มีปริมาณ และประเภทอาหารที่เหมาะสม - ผลิตโดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น ไม่ซื้ออาหารหรือกับข้าวถุง - มีการปรุงอาหารอย่างถูกสุขอนามัย
	2.2 น้ำดื่มที่สะอาด	<ul style="list-style-type: none"> - มีที่เก็บน้ำ/ภาชนะเก็บน้ำที่สะอาด ไม่มีตะกอน มีฝาปิดมิดชิด - มีน้ำดื่มที่สะอาด ผ่านกระบวนการทำความสะอาด
	2.3 ภาชนะที่บรรจุอาหารที่สะอาด	<ul style="list-style-type: none"> - มีภาชนะที่เกี่ยวข้องกับอาหาร เช่น ถ้วย ชาม จาน ช้อน ช้อนกลาง ทัพพี โถข้าวที่สะอาด ไม่มีคราบ และกลิ่นคาว กลิ่นอับ
3. ด้านความปลอดภัย	3.1 การเตรียมความพร้อม เกี่ยวกับการปฐมพยาบาล เบื้องต้น	<ul style="list-style-type: none"> - มีแนวทางปฏิบัติเพื่อการช่วยเหลือเบื้องต้น เมื่อนักท่องเที่ยวเกิดเจ็บป่วย หรือได้รับอุบัติเหตุ - มียาสามัญประจำบ้าน ที่อยู่ในสภาพใช้ได้ทันที (ยังไม่หมดอายุ) - เจ้าของบ้านควรซักถามถึงโรคประจำตัวหรือบุคคลที่ติดต่อได้ทันที ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินกับนักท่องเที่ยว

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา
	3.2 การจัดระบบดูแลความปลอดภัย	<ul style="list-style-type: none"> - มีการแจ้งให้ผู้ใหญ่บ้านหรือกำนัน รับทราบขณะมีนักท่องเที่ยวในบ้าน เพื่อขอความร่วมมือในการดูแลรักษาความสงบ ความปลอดภัย - มีการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น รณนต - เมื่อมีเหตุร้ายต้องมีเครื่องมือสื่อสารติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงได้
4. ด้านอภัยภัยไม่ตรีของเจ้าบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	4.1 การต้อนรับและการสร้างความคุ้นเคย	<ul style="list-style-type: none"> - มีการแนะนำนักท่องเที่ยวกับสมาชิกในครัวเรือนทุกคนที่อยู่ในขณะนั้น เพื่อรู้จักและเรียนรู้วิถีชีวิตของเจ้าของบ้านผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ภายในบ้าน เช่น เก็บผักสวนครัวร่วมกัน ทำกับข้าวร่วมกันรับประทานอาหารร่วมกัน เป็นต้น
	4.2 การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าของบ้านมีการแลกเปลี่ยนให้ข้อมูล อาจเป็นเอกสารภาพถ่าย หรือ การพูดคุยในเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตสังคม และวัฒนธรรมในชุมชนอย่างเหมาะสม - เจ้าของบ้านเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วิถีชีวิตของตนเอง เช่น ไปดูไร่-นา ออกทะเล เก็บใบชา ทอผ้าจักสาน เป็นต้น ซึ่งจะเปิดโอกาสของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิต

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา
5. ด้านรายการนำเที่ยว	5.1 มีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนสำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งต้องผ่านการยอมรับจากชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวางแผนโปรแกรมการท่องเที่ยวร่วมกันของชุมชนและกลุ่มโฮมสเตย์เพื่อการกระจายรายได้ให้เกิดขึ้นในแต่ละหมู่บ้านหรือแต่ละกลุ่มกิจกรรม - มีโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เผยแพร่สู่สาธารณะและนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของชุมชน
	5.2 ข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - มีข้อมูลรายละเอียดกิจกรรมในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายแตกต่างกันตามภูมิศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม เพื่อให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกได้
	5.3 เจ้าของบ้านเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น หรือประสานงานให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มหรือเจ้าของบ้านเป็นผู้นำเที่ยว เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ศิลปะ สถาปัตยกรรม การแสดง ความเชื่อ ค่านิยม ภายในชุมชนแก่นักท่องเที่ยว - มีการจัดทำสื่อ เช่น สิ่งพิมพ์ รูปถ่าย ภาพวาดเพื่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6.1 ชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน หรือแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง	<ul style="list-style-type: none"> - มีแหล่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจเป็นแหล่งธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ภูเขา หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น วัด เจดีย์ เป็นต้น หรือใช้แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการท่องเที่ยว

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา
	<p>6.2 การดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชนมีกฎ กติกา การใช้ทรัพยากร การท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพื่อให้การใช้ประโยชน์เป็นไปอย่างยั่งยืน เช่น ปริมาณนักท่องเที่ยวที่ชุมชนรองรับได้ การไม่เก็บพันธุ์พืช ออกจากป่า เป็นต้น - มีกิจกรรมที่สัมพันธ์กับงานการฟื้นฟู อนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในหลากหลายรูปแบบ เช่น การปลูกป่า การจัดค่าย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สำหรับเยาวชน เป็นต้น
	<p>6.3 แผนงานหรือมาตรการลดผลกระทบจากการท่องเที่ยว และลดสภาวะโลกร้อน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และกลุ่มโฮมสเตย์ มีแผนงาน มาตรการและแนวทางปฏิบัติ ในการจัดการขยะอย่างถูกวิธี เช่น การแยกขยะ ไม่เผาขยะ เป็นต้น
	<p>6.4 มีกิจกรรมในการลดผลกระทบจากการท่องเที่ยว เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และลดสภาวะโลกร้อน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น เช่น ห่อข้าวด้วยวัสดุที่มาจากธรรมชาติ - มีกิจกรรมที่ลดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง เช่น ใช้จักรยาน แทนการใช้รถ ใช้เรือพายแทนการใช้เครื่องยนต์ หรือการใช้หลอดประหยัดไฟในครัวเรือน

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา
7. ด้านวัฒนธรรม	7.1 การดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - มีบ้านเก่า หรือบ้านที่แสดงถึง วัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อสร้างความสนใจ แก่นักท่องเที่ยว - มีการรวบรวมองค์ความรู้ด้าน วัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อนำไป เผยแพร่ที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว - ชุมชนและโรงเรียนมีแผนงานฟื้นฟู อนุรักษ์ และถ่ายทอดวัฒนธรรม ศิลปะ และการละเล่นพื้นบ้าน - ผู้แสดงทางวัฒนธรรม และผู้ที่ เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน เนื้อหา รูปแบบ และการนำเสนอ อย่างภาคภูมิใจ
	7.2 การรักษาวิถีชีวิตชุมชนคงไว้ เป็นกิจวัตรปกติ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นปกติ เช่น การدابาตร การทำบุญที่วัด การไหว้ ศาลปู่ตา เป็นต้น ไม่ควรเปลี่ยนแปลง หรือ จัดทำใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการ ของนักท่องเที่ยว
8. ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	8.1 ผลิตภัณฑ์จากชุมชนเพื่อเป็นของที่ระลึก ของฝากหรือจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - มีผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือ ชุมชนสามารถนำมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวได้ ทั้งเป็นของบริโภค สิ่งประดิษฐ์ เสื้อผ้า สิ่งทอ ของที่ระลึก โดยใช้วัสดุและวัตถุดิบท้องถิ่นเป็นหลัก
	8.2 ผลิตภัณฑ์ที่สร้างคุณค่าและมูลค่าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - มีการนำเอาความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้คนในชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน พร้อมกันนั้นก็ยังสามารถจัดทำเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ เช่น การสอน ทอผ้า การจักสาน การละเล่นต่างๆและการแสดงพื้นบ้าน

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา
9. ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	9.1 การรวมกลุ่มของชาวบ้าน	<ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการต้องเป็นการรวมกลุ่ม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน สมาชิกกลุ่มและชุมชน ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ แนวคิดหลักการ วัตถุประสงค์ วิธีการของ โฮมสเตย์
	9.2 คณะกรรมการกลุ่มโฮมสเตย์	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารงาน ได้แก่ ประธาน รองประธาน เภรัณญิก และกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละชุมชน - คณะกรรมการทุกคน ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในปรัชญา หลักการ ขั้นตอน วิธีการทำงานของโฮมสเตย์ ตามบทบาทหน้าที่ ที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย
	9.3 กฎ กติกา การทำงานของคณะกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> - มีกฎ กติกา วาระการทำงาน การทำงานร่วมกันของคณะกรรมการ เช่น การจัดประชุมอย่างต่อเนื่อง ก่อนจะรับนักท่องเที่ยวและหลังรับนักท่องเที่ยว หรือจัดประชุมประจำเดือน - มีการจัดสรรเงินรายได้เข้าส่วนกลางของชุมชนเพื่อสาธารณประโยชน์ของชุมชน - มีแนวทางในการทำงานของคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> ■ มีหลักเกณฑ์การเปิดรับสมาชิกโฮมสเตย์ ■ มีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา
		<ul style="list-style-type: none"> ■ มีรายละเอียดกิจกรรม การท่องเที่ยว การให้บริการ และราคา ■ มีแนวปฏิบัติในการจองบ้านพัก และการชำระเงินล่วงหน้า <p>- มีแนวปฏิบัติของกลุ่ม เช่น การต้อนรับร่วมกัน การให้ข้อมูล การจัดลำดับกิจกรรม การดูแลความปลอดภัย การติดตามและประเมินผล เป็นต้น</p>
	9.4 มีการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม	<p>- มีแนวปฏิบัติในการหมุนเวียน การให้บริการ เช่น บ้าน รถ เรือ มัคคุเทศก์ เป็นต้น</p> <p>- มีระบบการคิดราคาที่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม</p> <p>- มีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุนชุมชน</p>
	9.5 ระบบการจอง การลงทะเบียน และการมัดจำล่วงหน้า	<p>- มีระบบการจองล่วงหน้า</p> <p>- มีการลงทะเบียนนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมการและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>- มีการชำระเงินล่วงหน้า ในอัตราส่วนที่ทางกลุ่มเป็นผู้กำหนด</p>
	9.6 รายละเอียดของค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆ ที่ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน	<p>- มีการระบุค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่างๆ ที่ชัดเจนและเป็นปัจจุบันไว้ในข้อมูลการประชาสัมพันธ์ เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าน้ำดื่ม ซึ่งอาจจะคิดเป็นรายคนหรือคิดในลักษณะเหมาจ่าย เป็นต้น</p>

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การพิจารณา
10. ด้านประชาสัมพันธ์	10.1 เอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ของชุมชน	- มีคู่มือ แผ่นพับ แผนที่การเดินทาง โปรแกรมการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ราคา และสถานที่ติดต่อ
	10.2 แผนการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์	- มีเป้าหมาย แผนงาน การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน

แบบตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ปี พ.ศ.
 1. ชื่อโฮมสเตย์..... จังหวัด..... วันที่ประเมิน..... ชื่อกรรมการ.....

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การให้คะแนน/วิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
1. ด้านที่พัก	1	1.1 ลักษณะบ้านพักที่เป็นสัดส่วน	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นบ้านของเจ้าของที่แบ่งพื้นที่นอนหรือห้องนอนอย่างเป็นสัดส่วนหรืออาจปรับปรุงต่อเติมที่พักที่ติดกับบ้านเดิมเพื่อใช้เป็นพื้นที่นอนหรือห้องนอนเป็นสัดส่วน 	2							เกณฑ์มาตรฐานที่ 1 ด้านที่พัก (ใช้ตัวลําดับที่ 1-4) ให้คะแนนตามจำนวนบ้านที่มีลักษณะตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ 5 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวนบ้านทุกหลัง 4 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวน 75% ของบ้านที่ประเมิน 3 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวน 50% ของบ้านที่ประเมิน 2 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวน 25% ของบ้านที่ประเมิน 1 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวนน้อยกว่า 25% ของบ้านที่ประเมิน 0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติตาม วิธีทําคํอมูล 1. ศึกษาเอกสาร เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน 2. สังเกตจากสภาพที่เป็นจริง 3. สัมภาษณ์เกี่ยวกับกาทำความสะอาด
	2	1.2 ที่พักที่นอนสะอาดและสบาย	<ul style="list-style-type: none"> - มีที่นอนสำหรับนักท่องเที่ยวอาจเป็นเตียง พูกหรือเสื่อ และมีมุ้งหรือ มุ้งลวด เพื่อป้องกันยุงและแมลง - มีเครื่องนอน อุปกรณ์ที่ใช้นอนได้รับการทำความสะอาดทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงเตียงและเบาะเสียนที่นักท่องเที่ยวพักหลายวัน - มีราวตากผ้าหรือที่เก็บเสื้อผ้า 	3							

ลงชื่อกรรมการ..... 1

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ ที่	ตัววัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การให้คะแนน/วิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
1. ด้านที่พัก (ต่อ)	3	1.3 ห้องอาบน้ำและห้อง ส้วมที่สะอาดมีच्छิต	<ul style="list-style-type: none"> - มีความปลอดภัย มีที่ล็อคประตู อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี มีความच्छิต - มีขนาดของห้องน้ำที่เหมาะสม มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก - มีการแยกชั้นสำหรับชักอาน้ำ - น้ำที่ใช้มีความสะอาด อาจเป็น ประปาหมู่บ้าน ประปาภูเขา หรือน้ำ ดิบที่ปล่อยไว้ระยะหนึ่งและแกว่ง สารส้ม - มีถังขยะในห้องพัก 	3							เกณฑ์มาตรฐานที่ 1 ด้านที่พัก (ใช้วัดลำดับที่ 1-4) ให้คะแนนตามจำนวนบ้านที่มีลักษณะ ตามรายละเอียดในวิธีการวัดประเมิน ดังนี้ คือ 5 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวนบ้าน ทุกหลัง 4 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวน 75% ของบ้านที่ประเมิน 3 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวน 50% ของบ้านที่ประเมิน 2 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวน 25% ของบ้านที่ประเมิน 1 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวนน้อยกว่า 25% ของบ้านที่ประเมิน 0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
	4	1.4 มุมพักผ่อนภายใน บ้านหรือในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - มุมพักผ่อนที่สงบสบายภายใน บ้านหรือบริเวณโดยรอบที่สามารถนั่ง นอน และมีบรรยากาศผ่อนคลาย เช่น ลานบ้าน ได้ต้นไม้ ศาลาหน้าบ้าน - มีการดูแลบริเวณรอบบ้าน เช่น สวนครัว ต้นไม้ ไม่ดอกไม่ประดับ ร่อนน้ำ ให้สะอาดปราศจากขยะ 	2							วิธีทำข้อมูล 1. ศึกษาเอกสาร เช่น สำเนาทะเบียน บ้าน 2. สังเกตจากสภาพที่เป็นจริง 3. สัมภาษณ์เกี่ยวกับกรทำความ สะอาด

ลงชื่อกรรมการ..... 2

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การให้คะแนน/วิธีการให้คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
2. ด้านอาหาร	5	2.1 ชนิดของอาหารและวัตถุดิบที่ใช้ประกอบอาหาร	<ul style="list-style-type: none"> - มีปริมาณและประเภทอาหารที่เหมาะสม - ผลิตโดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น - ไม่ซื้ออาหารหรือกับข้าวถุง - มีการปรุงอาหารอย่างถูกต้องเหมาะสม 	2							เกณฑ์มาตรฐานที่ 2 ด้านอาหารและโภชนาการ (ใช้วัดลำดับที่ 5-8) ให้คะแนนตามจำนวนบ้านที่ผลิตและตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมิน ดังนี้ คือ 5 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวนบ้านทุกหลัง 4 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวน 75% ของบ้านที่ประเมิน 3 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวน 50% ของบ้านที่ประเมิน 2 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวน 25% ของบ้านที่ประเมิน 1 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวนน้อยกว่า 25% ของบ้านที่ประเมิน 0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
	6	2.2 น้ำดื่มที่สะอาด	<ul style="list-style-type: none"> - มีที่เก็บน้ำ/ภาชนะเก็บน้ำที่สะอาด ไม่มีตะกอน มีฝาปิดมิดชิด - มีน้ำดื่มที่สะอาด ผ่านกระบวนการทำความสะอาด 	3							
	7	2.3 ภาชนะที่บรรจุอาหารที่สะอาด	<ul style="list-style-type: none"> - มีภาชนะที่เกี่ยวข้องกับอาหาร เช่น ถ้วย ชาม จาน ช้อน ช้อนกลาง ทัพพี ได้ข่าวที่สะอาด ไม่มีคราบ และกลิ่นคาว กลิ่นอับ 	3							

ลงชื่อกรรมการ..... 3

เกณฑ์มาตรฐานและ โภชนาการ (ต่อ)	ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การให้คะแนน/วิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
2. ด้านอาหารและ โภชนาการ (ต่อ)	8	2.4 ห้องครัว และ อุปกรณ์ที่ใช้ในครัวมี ความสะอาด	<ul style="list-style-type: none"> - ครัวอาจอยู่ในบ้าน หรือแยกจาก ตัวบ้านก็ได้ และมีการดูแลความ สะอาดอยู่เสมอ - มีอุปกรณ์การเก็บ เครื่องปรุง วัตถุดิบที่สะอาด สามารถป้องกันเชื้อ โรคและสิ่งสกปรก เช่น มีที่เก็บ มีคัตต ที่เขว่น หรือมีฝาปิดครอบหรือคลุมผ้า สะอาด - มีการจัดการขยะที่ถูกสุขอนามัย 	2							<p>เกณฑ์มาตรฐานที่ 2 ด้านอาหาร และโภชนาการ (ใช้วัดลำดับที่ 5-8)</p> <p>ให้คะแนนตามจำนวนบ้านที่ลักษณะ ตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมิน ดังนี้ คือ</p> <p>5 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวนบ้าน ทุกหลัง</p> <p>4 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวน 75% ของบ้านที่ประเมิน</p> <p>3 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวน 50% ของบ้านที่ประเมิน</p> <p>2 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวน 25% ของบ้านที่ประเมิน</p> <p>1 = มีคุณสมบัตินั้นในจำนวนน้อยกว่า 25% ของบ้านที่ประเมิน</p> <p>0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ</p> <p>วิธีหาข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกต ศึกษาจากสภาพที่เป็นจริง 2. สัมภาษณ์เกี่ยวกับการทำความ สะอาด แหล่งที่มาของน้ำดื่ม

ลงชื่อกรรมการ..... 4

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การใช้คะแนนวิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
3. ด้านความปลอดภัย	9	3.1 การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับกรมพยาบาลเบื้องต้น	<ul style="list-style-type: none"> - มีแนวทางการปฏิบัติเพื่อการช่วยเหลือเบื้องต้น เมื่อนักท่องเที่ยวเกิดเจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุ - มีอาสาสมัครประจำบ้านที่อยู่ในสภาพใช้ได้ทันที (ยังไม่มีหมอตาย) - เจ้าของบ้านควรชักชวนถึงโรคประจำตัวหรือบุคคลที่ติดต่อดีทันทีในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินกับนักท่องเที่ยว 	5							เกณฑ์มาตรฐานที่ 3 ด้านความปลอดภัย (ใช้วัดลำดับที่ 9-10) ให้คะแนนการมีผู้นำชุมชนรับผิดชอบความปลอดภัย และปฏิบัติตามรายละเอียดในวิธีการวัดดังนี้ คือ 5 = มีผู้นำและปฏิบัติตามวิธีการวัดทั้งหมด 4 = มีผู้นำและปฏิบัติตามวิธีการวัดเป็นส่วนใหญ่ 3 = มีผู้นำและปฏิบัติตามวิธีการวัดบ้าง 2 = มีผู้นำและปฏิบัติตามวิธีการวัดค่อนข้างน้อย 1 = มีผู้นำและปฏิบัติตามวิธีการวัดน้อย 0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติตาม วิธีทำข้อวัด 1. สังเกต ดูเครื่องมือ ดูสถานที่ 2. สัมภาษณ์กลุ่มโฮมสเตย์ และผู้ทำหน้าที่เวรยาม/นำท่องเที่ยว
	10	3.2 การจัดระบบดูแลความปลอดภัย	<ul style="list-style-type: none"> - มีการแจ้งให้รู้หมู่บ้านหรือก้านรับทราบขณะมีนักท่องเที่ยวในบ้านเพื่อขอความร่วมมือในการดูแลรักษาความสงบ ปลอดภัย - มีการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในวิธีดีและทรัพย์สิน เช่น รถยนต์ - ไม่มีเหตุร้ายต้องแจ้งมือสื่อสารติดต่อกับหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงได้ 	5							

ลงชื่อกรรมการ..... 5

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การให้คะแนน/วิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
4. อัญมัยโฮมสเตย์ ของเจ้าบ้านและ สมาชิกในครัวเรือน	11	4.1 การต้อนรับและ การสร้างควมคุ้นเคย	วิธีการแนะนำนักท่องเที่ยวกับ สมาชิกในครัวเรือนทุกคนที่อยู่ในขณะ นั้น เพื่อรู้จักและเรียนรู้วิถีชีวิตของ เจ้าของบ้านผ่านกิจกรรมต่างๆ ภายใน บ้าน เช่น เก็บผักสวนครัวร่วมกัน ทำ กับข้าวร่วมกัน รับประทานอาหาร ร่วมกัน เป็นต้น	5							เกณฑ์มาตรฐานที่ 4 ด้านอัญมัย โฮมเตย์ (ใช้วัดลำดับที่ 11-12) ให้คะแนนการจัดการตามรายละเอียด ในวิธีการวัด/ประเมิน ดังนี้ คือ 5 = มีการปฏิบัติตามทั้งหมด 4 = มีการปฏิบัติตามส่วนใหญ่ 3 = มีการปฏิบัติตามบ้าง 2 = มีการปฏิบัติตามบางส่วน 1 = มีการปฏิบัติตามน้อย 0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติตาม
	12	4.2 การสร้างกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน วิถีชีวิตของชุมชน	- เจ้าของบ้านมีการแลกเปลี่ยนให้ ข้อมูล อาจเป็นเอกสาร ภาพถ่าย หรือ การพูดคุยในเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิต สังคม และวัฒนธรรมในชุมชนอย่าง เหมาะสม - เจ้าของบ้านเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยว เรียนรู้วิถีชีวิตของตนเอง เช่น ไปดู ไร่-นา ออกทะเล เก็บใบชา ทอดผ้า จักสาน เป็นต้น ซึ่งจะเปิดโอกาส ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิต	5							วิธีทำข้อมูล 1. สังเกตดูเครื่องมือ ดูลักษณะที่ 2. สัมภาษณ์กลุ่มโฮมสเตย์ และผู้ ทำหน้าที่เวรยาม/นักท่องเที่ยว

ลงชื่อกรรมการ..... 6

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ							เกณฑ์การให้คะแนนวิธีการให้คะแนน
					5	4	3	2	1	0		
5. รายการนำเที่ยว	13	5.1 มีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจน สำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งต้องผ่านการยอมรับจากชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวางแผนโปรแกรมท่องเที่ยวร่วมกันของชุมชนและกลุ่มโฮมสเตย์ เพื่อการกระจายรายได้ให้เกิดขึ้นในแต่ละหมู่บ้านหรือแต่ละกลุ่มกิจกรรม - มีโปรแกรมท่องเที่ยวที่เผยแพร่สู่สาธารณะและนักท่องเที่ยวที่ชัดเจนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของชุมชน 	4								เกณฑ์มาตรฐานที่ 5 ด้านรายการท่องเที่ยว (ใช้วัดลำดับที่ 13-15) ให้คะแนนกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลายตามสภาพของชุมชนตามรายละเอียดที่ระบุไว้ในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ 5 = มีกิจกรรมตามวิธีการวัดทั้งหมด 4 = มีกิจกรรมตามวิธีการวัดส่วนใหญ่ 3 = มีกิจกรรมตามวิธีการวัดบ้าง 2 = มีกิจกรรมตามวิธีการวัดค่อนข้างน้อย 1 = มีกิจกรรมตามวิธีการวัดน้อย 0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติตาม วิธีท้าวัด 1. ทดสอบให้พาเที่ยว 2. ดูจากรูปถ่าย/เอกสาร
	14	5.2 ข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - มีข้อมูลรายละเอียดกิจกรรมในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายแตกต่างกันตามภูมิศาสตร์ สังคมวัฒนธรรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกได้ 	3								
	15	5.3 เจ้าของบ้านเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นหรือประสานงานให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มหรือเจ้าของบ้านเป็นผู้นำเที่ยว เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากร สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ศิลปะ สถาปัตยกรรม การแสดง ความเชื่อ ค่านิยม ภายในชุมชนแก่นักท่องเที่ยว - มีการจัดทำสื่อ เช่น สิ่งพิมพ์ รูปถ่าย ภาพวาดเพื่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว 	3								

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การให้คะแนน/วิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
6. ด้านทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	16	6.1 ชุมชนมีแหล่ง ท่องเที่ยวภายในชุมชน หรือแหล่งท่องเที่ยว ใกล้เคียง	- มีแหล่งดึงดูดความสนใจของ นักท่องเที่ยวหรือเป็นแหล่งธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ภูเขา หรือแหล่งท่องเที่ยว ที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น วัด เจดีย์ เป็นต้น หรือใช้แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงเป็น ส่วนหนึ่งของโปรแกรมการท่องเที่ยว	2							เกณฑ์มาตรฐานที่ 6 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (ใช้ลำดับที่ 16) ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียด ระเบียบวิธีการวัดประเมิน ดังนี้ คือ 5 = มีแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณ ชุมชนหรือในรัศมี 1 กิโลเมตร 4 = มีแหล่งท่องเที่ยวนอกชุมชนใน รัศมี 2 กิโลเมตร 3 = มีแหล่งท่องเที่ยวนอกชุมชนใน รัศมี 3 กิโลเมตร 2 = มีแหล่งท่องเที่ยวนอกชุมชนใน รัศมี 4 กิโลเมตร 1 = มีแหล่งท่องเที่ยวนอกชุมชนใน รัศมี 5 กิโลเมตร ขึ้นไป 0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ วิธีวัด 1. สังเกต 2. สัมภาษณ์แหล่งท่องเที่ยว

ลงชื่อกรรมการ..... 8

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การใช้คะแนนวิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
เกณฑ์มาตรฐาน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (ต่อ)	17	6.2 การดูแลรักษา แหล่งท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชนมีภูมิปัญญา การใช้ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพื่อ ให้การใช้ประโยชน์เป็นไปอย่างยั่งยืน เช่น ปริมาณนักท่องเที่ยวที่ชุมชน รองรับได้ การไม่เก็บพื้นที่พิชออก จากป่า เป็นต้น - มีกิจกรรมที่สัมพันธ์กับงานการ ฟื้นฟูอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวใน หลากหลายรูปแบบ เช่น การปลูกป่า การจัดค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สำหรับเยาวชน เป็นต้น 	3							เกณฑ์มาตรฐานที่ 6 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (ใช้วัดลำดับที่ 17-19) ใช้คะแนนการดูแลรักษาสภาพ แวดล้อมตามรายละเอียดในวิธีการ วัดประเมิน ดังนี้ คือ 5 = มีการดำเนินการตามวิธีการวัด ทั้งหมด 4 = มีการดำเนินการตามวิธีการวัด ส่วนใหญ่ 3 = มีการดำเนินการตามวิธีการวัด บ้าง 2 = มีการดำเนินการตามวิธีการวัด ค่อนข้างน้อย 1 = มีการดำเนินการตามวิธีการวัด น้อย 0 = ไม่/ไม่ปฏิบัติตาม วิธีทำข้อวัด 1. สัมภาษณ์ เช่น วิธีการจัดการขยะ 2. ดูจากรูปถ่าย 3. ศึกษาจากเอกสาร เช่น เอกสาร การประชุม
	18	6.3 แผนงานหรือ มาตรการลดผล กระทบจากการท่องเที่ยวและลดสภาวะ โลกร้อน	<ul style="list-style-type: none"> - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และกลุ่มโฮมสเตย์มีแผนงาน มาตรการ และแนวทางปฏิบัติในการ จัดการขยะอย่างถูกวิธี เช่น การแยก ขยะ ไม่เผาขยะ เป็นต้น - เน้นใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น เช่น หมักปุ๋ยจากวัสดุเหลือใช้มาจาก ธรรมชาติ - มีกิจกรรมที่ลดการใช้ทรัพยากร อย่างสิ้นเปลือง เช่น ใช้จักรยานแทน การใช้รถ ใช้เรือพายแทนการใช้ เครื่องยนต์ หรือการใช้หลอด ประหยัดไฟในครัวเรือน 	2							
	19	6.4 มีกิจกรรมในการ ลดผลกระทบจากการ ท่องเที่ยว เพื่ออนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และ ลดสภาวะโลกร้อน	<ul style="list-style-type: none"> - มีกิจกรรมในการ ลดผลกระทบจากการ ท่องเที่ยว เพื่ออนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และ ลดสภาวะโลกร้อน 	3							

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การให้คะแนน/วิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
7. ด้านวัฒนธรรม	20	7.1 การดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - มีบ้านเก่า หรือบ้านที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อสร้างความสนใจแก่นักท่องเที่ยว - มีการรวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อนำสู่การเผยแพร่ที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว - ชุมชนและโรงเรียนมีแผนงานฟื้นฟูอนุรักษ์และถ่ายทอดวัฒนธรรม ศิลปะ และการละเล่นพื้นบ้าน - ผู้แสดงทางวัฒนธรรม และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนเนื้อหา รูปแบบ และการนำเสนออย่างภาคภูมิใจ 	5							เกณฑ์มาตรฐานที่ 7 ด้านวัฒนธรรม (ใช้วัดลำดับที่ 20-21) ให้คะแนนตามรายละเอียดในวิธีการวัดประเมิน ดังนี้ คือ 5 = ปฏิบัติทุกครั้งที่มีนักท่องเที่ยว 4 = ปฏิบัติเกือบทุกครั้งที่มีนักท่องเที่ยว 3 = ปฏิบัติบ่อยครั้งที่มีนักท่องเที่ยว 2 = ปฏิบัติบางครั้งที่มีนักท่องเที่ยว 1 = ปฏิบัตินานๆครั้งที่มีนักท่องเที่ยว 0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
	21	7.2 การรักษาวินัยชีวิตชุมชนคนไว้เป็นกิจวัตรปกติ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นปกติ เช่น การدابาตร การทำบุญที่วัด การไหว้ศาลปู่ตา เป็นต้น ไม่ควรเปลี่ยนหรือจัดทำใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว 	5							วิธีหาข้อมูล 1. สังเกต 2. ดูภาพถ่าย 3. สัมภาษณ์/ชมการแสดงจริง

ลงชื่อกรรมการ..... 10

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การให้คะแนน/วิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
8. ด้านการสร้าง คุณค่าและมูลค่า ของผลิตภัณฑ์	22	8.1 ผลิตภัณฑ์จาก ชุมชนเพื่อเป็นของ ระลึก ของฝากหรือ จำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว	วิธีการวัด/ประเมิน - มีผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือชุมชนสามารถนำมาจำหน่ายแก่ นักท่องเที่ยวได้ ทั้งเป็นของบริโภค สิ่งประดิษฐ์ เสื้อผ้า สิ่งทอ ของที่ระลึก โดยใช้วัสดุและวัตถุดิบท้องถิ่นเป็นหลัก	2							เกณฑ์มาตรฐานที่ 8 ด้านการสร้าง คุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ (ใช้วัดลำดับที่ 22-23) ให้คะแนนตามจำนวนผลิตภัณฑ์ หรือ ผลผลิตหรือของที่ระลึกที่มีลักษณะ ตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมิน ดังนี้ คือ 5 = จำนวนมากกว่า 3 รายการที่มี คุณภาพดี 4 = จำนวนมากกว่า 2 รายการที่มี คุณภาพดี 3 = จำนวนมากกว่า 1 รายการที่มี คุณภาพดี 2 = ผลิตภัณฑ์หรือผลผลิตที่มี คุณภาพพอใช้ได้ 1 = ผลิตภัณฑ์หรือผลผลิตที่มี คุณภาพต่ำ 0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ
	23	8.2 ผลิตภัณฑ์ที่สร้าง คุณค่าและมูลค่าที่เป็น เอกลักษณ์ของชุมชน	วิธีการวัด/ประเมิน - มีการนำเอาความรู้/ภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้คนในชุมชนเกิดความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นของตน พร้อมกันนั้นก็ สามารถจัดทำเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว เที่ยวได้ เช่น การสอนทอผ้า การจักสาน การละเล่นต่างๆ และ การแสดงพื้นบ้าน	3							วิธีหาข้อมูล 1. สังเกต พิจารณาจากสินค้า 2. ทดลองใช้

ลงชื่อกรรมการ..... 11

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การใช้คะแนน/วิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
9. การบริหารของ กลุ่มโฮมสเตย์	24	9.1 การรวมกลุ่มของ ชาวบ้าน	- การบริหารจัดการต้องเป็นการ รวมกลุ่มโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน สมาชิกกลุ่ม และชุมชน ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ แนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ วิธีการของโฮมสเตย์	4							เกณฑ์มาตรฐานที่ 9 ด้านการจัดการ (ใช้วัดลำดับที่ 24-29) ให้คะแนนจากการจัดการตามราย ละเอียดในวิธีการวัดประเมิน ดังนี้ คือ 5 = มีการปฏิบัติตามทั้งหมด 4 = มีการปฏิบัติตามส่วนใหญ่ 3 = มีการปฏิบัติตามบ้าง 2 = มีการปฏิบัติตามค่อนข้างน้อย 1 = มีการปฏิบัติตามน้อย 0 = ไม่ปฏิบัติตาม
	25	9.2 คณะกรรมการ กลุ่มโฮมสเตย์	- มีการเลือกตั้งคณะกรรมการ บริหารงาน ได้แก่ ประธาน รองประธาน หรือโยชิก และกรรมการ ฝ่ายต่างๆ ตามความเหมาะสม ของแต่ละชุมชน - คณะกรรมการทุกคนต้องมีความรู้ ความเข้าใจในปรัชญา หลักการ ขั้นตอน วิธีการทำงานของโฮมสเตย์ ตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนได้รับ มอบหมาย	4							วิธีทักข้อมูล 1. สังเกต 2. สัมภาษณ์กรรมการโฮมสเตย์ เช่น การเปิดรับสมาชิก การหมุนเวียน ผู้ให้บริการ 3. ศึกษาเอกสารรายละเอียด กฎ ระเบียบ เอกสารการจ้อง การชำระเงิน

ลงชื่อกรรมการ..... 12

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การใช้คะแนน/วิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
9. การบริหารของ กลุ่มโฮมสเตย์ (ต่อ)	26	9.3 กฎ กติกา การทำงาน ของคณะกรรมกร	<p>วิธีการวัด/ประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีกฎ กติกา การทำงาน การทำงานร่วมกันของคณะกรรมการ เช่น การจัดประชุมอย่างต่อเนื่อง ก่อนจะรับนักท่องเที่ยว และหลังรับนักท่องเที่ยวหรือจัดประชุมประจำเดือน - มีการจัดสรรเงินรายได้เข้าส่วนกลางของชุมชนเพื่อสาธารณะประโยชน์ของชุมชน - มีแนวทางในการทำงานของคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> ■ มีหลักเกณฑ์การรับสมัครสมาชิกโฮมสเตย์ ■ มีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว ■ มีรายละเอียดกิจกรรมการท่องเที่ยว การให้บริการ และราคาห้องพัก ■ มีแนวปฏิบัติในการจองบ้านพักและการชำระเงินล่วงหน้า - มีแนวปฏิบัติของกลุ่ม เช่น การต้อนรับร่วมกัน การให้ข้อมูล การจัดลำดับกิจกรรม การดูแลความปลอดภัย การติดตาม และประเมินผล เป็นต้น 	3							<p>เกณฑ์มาตรฐานที่ 9 ด้านการจัดการ (ให้วัดลำดับที่ 24-29)</p> <p>ให้คะแนนจากการจัดการตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมิน ดังนี้ คือ</p> <p>5 = มีการปฏิบัติตามทั้งหมด</p> <p>4 = มีการปฏิบัติตามส่วนใหญ่</p> <p>3 = มีการปฏิบัติตามบ้าง</p> <p>2 = มีการปฏิบัติตามอย่างน้อย</p> <p>1 = มีการปฏิบัติตามน้อย</p> <p>0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ</p> <p>วิธีให้ข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกต 2. สัมภาษณ์กรรมการโฮมสเตย์ เช่น การเปิดรับสมาชิก การหมุนเวียนผู้ให้บริการ 3. ศึกษาเอกสารรายละเอียดกฎ ระเบียบ เอกสารการจอง การชำระเงิน

ลงชื่อกรรมการ..... 13

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การใช้คะแนน/วิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
9. การบริหารของ กลุ่มโฮมสเตย์ (ต่อ)	27	9.4 มีการจ่ายผลประ- โยชน์อย่างเป็นธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - มีแนวปฏิบัติหมุนเวียนการให้ บริการ เช่น บ้าน รด เรือ มัคคุเทศก์ เป็นต้น - มีระบบการคิดราคาที่เป็นที่ยอมรับ ของกลุ่ม - มีการจัดสรรรายได้เข้ากองทุน ชุมชน 	4							เกณฑ์มาตรฐานที่ 9 ด้านการจัดการ (ใช้ตัวลัดับที่ 24-29) ให้คะแนนการจัดการตามรายละเอียด ในวิธีการวัด/ประเมิน ดังนี้ คือ 5 = มีการปฏิบัติทั้งหมด 4 = มีการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ 3 = มีการปฏิบัติบ้าง 2 = มีการปฏิบัติค่อนข้างน้อย 1 = มีการปฏิบัติน้อย 0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติ วิธีทําย่อย 1. สังเกต 2. สัมภาษณ์กรรมการโฮมสเตย์ เช่น การเปิดรับสมาชิก การหมุนเวียน ผู้ให้บริการ 3. ศึกษาเอกสารรายละเอียด กฎ ระเบียบ เอกสารการจอง การชำระเงิน
			<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบการจองล่วงหน้า - มีการลงทะเบียนนักท่องเที่ยวเพื่อ ไว้ในข้อมูลในการเตรียมการและให้ บริการแก่นักท่องเที่ยว - มีการชำระเงินล่วงหน้า ในอัตรา ส่วนที่ทางกลุ่มเป็นผู้กำหนด 		2						
	28	9.5 ระบบการจองการ ลงทะเบียนและการ มัดจำล่วงหน้า	<ul style="list-style-type: none"> - มีการระบุค่าธรรมเนียมและค่า บริการต่างๆที่ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน ไว้ในข้อมูลการประชาสัมพันธ์ เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าน้ำเที่ยว ซึ่งอาจ จะคิดเป็นรายคนหรือคิดในลักษณะ เหม้าจ่าย เป็นต้น 	3							
	29	9.6 รายละเอียดของ ค่าธรรมเนียมและ บริการต่างๆ ที่ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน									

เกณฑ์มาตรฐาน	ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน	น้ำหนัก	ระดับคุณภาพ						เกณฑ์การใช้คะแนนวิธีการให้ คะแนน
					5	4	3	2	1	0	
10. ด้านประชา สัมพันธ์	30	10.1 เอกสาร สื่อสิ่ง พิมพ์ประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวของชุมชน	- มีคู่มือ แผนที่การเดินทาง โปรแกรมการท่องเที่ยว กิจกรรมการ ท่องเที่ยว ราคาและสถานที่ติดต่อ	3							เกณฑ์มาตรฐานที่ 10 ด้านการ ประชาสัมพันธ์ (ใช้วัดลำดับที่ 30-31) ให้คะแนนตามหลักฐานด้านคู่มือ หรือ เอกสารที่ปรากฏตามรายละเอียดที่ ระบุไว้ในวิธีการวัดประเมิน ดังนี้ คือ 5 = มีเอกสารและข้อมูลการเผยแพร่ครบถ้วน 4 = มีเอกสารและข้อมูลการเผยแพร่ส่วนใหญ่ 3 = มีเอกสารและข้อมูลการเผยแพร่บ้าง 2 = มีเอกสารและข้อมูลการเผยแพร่ค่อนข้างน้อย 1 = มีเอกสารและข้อมูลการเผยแพร่เล็กน้อย 0 = ไม่มี/ไม่ปฏิบัติตาม
	31	10.2 มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์	- มีเป้าหมาย แผนงาน การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายที่ ชัดเจน	2							วิธีหาข้อมูล 1. ดูจากเอกสาร 2. สอบถามการเผยแพร่

ลงชื่อกรรมการ..... 15

แบบรายงานผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์

1. ชื่อโฮมสเตย์.....

2. สถานที่ตั้ง เลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....

ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

3. การติดต่อ

ผู้นำกลุ่มชื่อ..... โทรศัพท์มือถือ.....

ผู้ประสานงานชื่อ..... โทรศัพท์มือถือ.....

ผู้ประสานงานชื่อ..... โทรศัพท์มือถือ.....

ผู้ประสานงานชื่อ..... โทรศัพท์มือถือ.....

4. สมาชิกในกลุ่ม

หลังที่ 1 เลขที่..... ชื่อเจ้าของบ้าน.....

หลังที่ 2 เลขที่..... ชื่อเจ้าของบ้าน.....

หลังที่ 3 เลขที่..... ชื่อเจ้าของบ้าน.....

หลังที่ 4 เลขที่..... ชื่อเจ้าของบ้าน.....

หลังที่ 5 เลขที่..... ชื่อเจ้าของบ้าน.....

หลังที่ 6 เลขที่..... ชื่อเจ้าของบ้าน.....

หลังที่ 7 เลขที่..... ชื่อเจ้าของบ้าน.....

หลังที่ 8 เลขที่..... ชื่อเจ้าของบ้าน.....

หลังที่ 9 เลขที่..... ชื่อเจ้าของบ้าน.....

หลังที่ 10 เลขที่..... ชื่อเจ้าของบ้าน.....

5. วัน/เดือน/ปี ที่ประเมิน.....

6. สรุปผลการประเมิน

เกณฑ์มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	ผลการประเมินของคณะกรรมการ (คนที่)									ค่าเฉลี่ย น้ำหนัก	เกณฑ์ น้ำหนัก	ค่าเฉลี่ยถ่วง น้ำหนัก (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1) ด้านที่พัก												
1.1											2	
1.2											3	
1.3											3	
1.4											2	
รวม											10	$\bar{x}_1 =$
2) ด้านอาหาร												
2.1											2	
2.2											3	
2.3											3	
2.4											2	
รวม											10	$\bar{x}_2 =$
3) ด้านความปลอดภัย												
3.1											5	
3.2											5	
รวม											10	$\bar{x}_3 =$
4) ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านและสมาชิกในครัวเรือน												
4.1											5	
4.2											5	
รวม											10	$\bar{x}_4 =$
5) ด้านรายการนำเที่ยว												
5.1											4	
5.2											3	
5.3											3	
รวม											10	$\bar{x}_5 =$

เกณฑ์มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	ผลการประเมินของคณะกรรมการ (คนที่)									ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์ น้ำหนัก	ค่าเฉลี่ยถ่วง น้ำหนัก (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม												
6.1											2	
6.2											3	
6.3											2	
6.4											3	
รวม											10	$\bar{x}_6 =$
7) ด้านวัฒนธรรม												
7.1											5	
7.2											5	
รวม											10	$\bar{x}_7 =$
8) ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์												
8.1											2	
8.2											2	
รวม											5	$\bar{x}_8 =$
9) ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์												
9.1											4	
9.2											4	
9.3											3	
9.4											4	
9.5											2	
9.6											3	
รวม											20	$\bar{x}_9 =$
10) ด้านประชาสัมพันธ์												
10.1											3	
10.2											2	
รวม											5	$\bar{x}_{10} =$
รวม											100	$\bar{x} =$

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

ช่วงคะแนน	ระดับความสำคัญ	ความหมายของค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
90.00-100.00	มากที่สุด	โฮมสเตย์มีระดับดีมาก
80.00-89.99	มาก	โฮมสเตย์มีระดับดี
70.00-79.99	ปานกลาง	โฮมสเตย์มีระดับดีปานกลาง
< 70	น้อย	โฮมสเตย์มีระดับที่ต้องปรับปรุง

7. คะแนนที่ได้รับค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก.....
แปลความหมายอยู่ในระดับ.....

8. สรุปข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยจังหวัด.....ขอรับรองผล
 การตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ประจำปี ของโฮมสเตย์.....
จังหวัด.....

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
 (.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
 (.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
 (.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
 (.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
 (.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
 (.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
 (.....)

ภาคผนวก ข

- ประกาศกรมการท่องเที่ยว

ประกาศกรมการท่องเที่ยว
เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554

เพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับการปรับปรุงชื่อหน่วยงาน ตามพระราชกฤษฎีกา เปลี่ยนชื่อ สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นกรมการท่องเที่ยว พ.ศ. 2553 และการปรับปรุงภารกิจของกรมการท่องเที่ยวตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2553 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2553 ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของกรมการท่องเที่ยว สอดคล้องกับบทบาท ภารกิจ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวด้านบริการท่องเที่ยว การส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท ให้ได้มาตรฐาน และพัฒนาเครือข่ายเพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 อธิบดีกรมการท่องเที่ยว ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการ จึงออกประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554 ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554”

ข้อ 2 ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยว มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554 ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ประกาศสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2551

หมวด 1

บทนิยาม

ข้อ 4 บทนิยามในประกาศนี้

“โฮมสเตย์ไทย” หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่ง ที่นักท่องเที่ยวจะต้องพักร่วมกับเจ้าของบ้าน ชายคาเดียวกัน โดยมีห้องพักหรือพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเหลือสามารถนำมาดัดแปลงให้นักท่องเที่ยวพักได้ชั่วคราว ซึ่งมีจำนวนไม่เกิน 4 ห้อง มีผู้พักรวมกันไม่เกิน 20 คน โดยมีค่าตอบแทน และจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกตามสมควร อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม ซึ่งเป็นไปตามบทนิยามคำว่า “โรงแรม” แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และได้ขึ้นทะเบียนกับกรมการท่องเที่ยว ตามหลักเกณฑ์ที่กรมการท่องเที่ยว กำหนด

“มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย” หมายถึง โฮมสเตย์ที่จัดบริการอยู่ในระดับมาตรฐาน 10 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่พัก อาหาร ความปลอดภัย อภัยภัยไมตรีของเจ้าบ้าน และสมาชิก รายการนำเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม การสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ชุมชน การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และการประชาสัมพันธ์ ตามประกาศฉบับนี้

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

หมวด 2

มาตรฐานและตัวชี้วัด

ข้อ 5 ดัชนีชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย กำหนดให้มีดัชนีชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย 10 ด้าน 31 ดัชนีชี้วัด

มาตรฐานที่ 1 ด้านที่พัก

- 1.1 ลักษณะบ้านพักที่เป็นสัดส่วน
- 1.2 ที่พัก ที่นอนสะอาด และสบาย
- 1.3 มีห้องอาบน้ำและห้องส้วมที่สะอาดมิดชิด
- 1.4 มีมุมพักผ่อนภายในบ้านหรือในชุมชน

มาตรฐานที่ 2 ด้านอาหาร

- 2.1 ชนิดของอาหาร และวัตถุดิบที่ใช้ประกอบอาหาร
- 2.2 มีน้ำดื่มที่สะอาด
- 2.3 ภาชนะที่บรรจุอาหารที่สะอาด
- 2.4 ห้องครัว และอุปกรณ์ที่ใช้ในครัวที่ถูกล้างลักษณะ

มาตรฐานที่ 3 ด้านความปลอดภัย

- 3.1 มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 3.2 มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย

มาตรฐานที่ 4 ด้านอัยยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านและสมาชิก

- 4.1 การต้อนรับและการสร้างความคุ้นเคย
- 4.2 การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ในวิถีของชุมชน

มาตรฐานที่ 5 ด้านรายการนำเที่ยว

- 5.1 มีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนซึ่งต้องผ่านการยอมรับจากชุมชน
- 5.2 ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว
- 5.3 เจ้าของบ้านเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น หรือประสานงานให้มัคคุเทศก์

ท้องถิ่นนำเที่ยว

มาตรฐานที่ 6 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 6.1 มีแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน หรือบริเวณใกล้เคียง
- 6.2 มีการดูแลแหล่งท่องเที่ยว
- 6.3 มีแผนงาน หรือมาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ เพื่อลดผล

กระทบจากการท่องเที่ยว และลดสภาวะโลกร้อน

- 6.4 มีกิจกรรมในการลดผลกระทบจากการท่องเที่ยว เพื่อการอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และลดสภาวะโลกร้อน

มาตรฐานที่ 7 ด้านวัฒนธรรม

- 7.1 การดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
- 7.2 การรักษาวิถีชุมชน คงไว้เป็นกิจวัตรปกติ

มาตรฐานที่ 8 ด้านการสร้างคุณค่า และมูลค่าของผลิตภัณฑ์ชุมชน

8.1 ผลิตภัณฑ์จากชุมชนเพื่อเป็นของที่ระลึก ของฝาก หรือจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว

- 8.2 มีผลิตภัณฑ์ที่สร้างคุณค่าและมูลค่าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน

มาตรฐานที่ 9 ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์

- 9.1 มีการรวมกลุ่มของชาวบ้าน
- 9.2 มีคณะกรรมการบริหารกลุ่มโฮมสเตย์
- 9.3 กฎ กติกา การทำงานของคณะกรรมการ
- 9.4 มีการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม
- 9.5 ระบบการจูงเงินล่วงหน้า ลงทะเบียน และชำระเงินล่วงหน้า
- 9.6 รายละเอียดค่าธรรมเนียมและบริการต่าง ๆ ที่ชัดเจน และเป็น

ปัจจุบัน

มาตรฐานที่ 10 ด้านการประชาสัมพันธ์

- 10.1 มีเอกสาร สิ่งพิมพ์ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน
- 10.2 มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

หมวด 3

วิธีการและเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

ข้อ 6 การยื่นขอขึ้นทะเบียนและการตรวจสอบเบื้องต้น ให้เป็นไปตามที่กรมการท่องเที่ยวกำหนด

ข้อ 7 การวัดเกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ให้ใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยแบบค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{x}) หรือค่าร้อยละ โฮมสเตย์ที่ได้มาตรฐานโฮมสเตย์ไทยจะต้องมีระดับค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{x}) เฉลี่ยรวมของทุกค่าทั้ง 10 มาตรฐาน จะต้องมีระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 จากค่าจำนวนเต็ม 5 หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 จากค่าจำนวนเต็ม 100

ข้อ 8 การตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ให้เป็นไปตามหลักการและวิธีการประเมินตามที่กำหนดในประกาศกรมการท่องเที่ยวว่าด้วยการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

ข้อ 9 โฮมสเตย์ไทยที่ได้รับมาตรฐานจะถูกประเมินเมื่อครบอายุการรับรองมาตรฐาน 3 ปี และยื่นขอรับรองมาตรฐานใหม่

การประเมิน หากมีระดับคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานจะถูกถอดถอนการรับรองมาตรฐานพร้อมทั้งต้องส่งคืนเครื่องหมายรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย และหนังสือรับรองต่อกรมการท่องเที่ยว

หมวด 4

ตราสัญลักษณ์

ข้อ 10 โฮมสเตย์ไทยที่ผ่านการประเมินและได้มาตรฐาน จะได้รับเครื่องหมายรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พร้อมหนังสือรับรองซึ่งแสดงความเป็นมาตรฐานตามที่กำหนดในระเบียบกรมการท่องเที่ยวว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย โดยผู้ได้รับมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยมีสิทธิใช้ตราสัญลักษณ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

หมวด 5

การพิจารณาเรื่องร้องเรียน และอุทธรณ์

ข้อ 11 เมื่อผู้ใช้บริการ ได้รับความเสียหายจากการกระทำของโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ผู้ใช้บริการสามารถร้องเรียนโดยจัดทำเป็นหนังสือร้องเรียน ขอให้ถอดถอนความเป็นมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ต่ออธิบดีกรมการท่องเที่ยวได้

ข้อ 12 เมื่ออธิบดีกรมการท่องเที่ยว ได้รับหนังสือร้องเรียนจากผู้ใช้บริการตามข้อ 11 ให้อธิบดีกรมการท่องเที่ยว แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงขึ้น โดยให้คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงภายในสามสิบวัน และรายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริง ต่อคณะกรรมการโดยเร็ว

ข้อ 13 คณะกรรมการ ร่วมกันพิจารณาข้อเท็จจริงตามที่คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเสนอ ผลการพิจารณาของคณะกรรมการ กรมการท่องเที่ยว จะแจ้งให้ผู้ใช้บริการ (ผู้ร้องเรียน) และโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ซึ่งถูกร้องเรียนได้รับทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้มีผลการพิจารณา

ข้อ 14 หากผู้ใช้บริการ (ผู้ร้องเรียน) หรือ โฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยซึ่งถูกร้องเรียน ไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิอุทธรณ์ผลการพิจารณาของคณะกรรมการได้ โดยจัดทำเป็นหนังสืออุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมการท่องเที่ยวภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา

ข้อ 15 เมื่ออธิบดีกรมการท่องเที่ยว ได้รับหนังสืออุทธรณ์จากผู้ใช้บริการ (ผู้ร้องเรียน) หรือ โฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยซึ่งถูกร้องเรียนแล้วแต่กรณีแจ้งเหตุไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ให้อธิบดีกรมการท่องเที่ยวแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงขึ้น (ชุดใหม่) โดยให้คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงภายในสามสิบวันและรายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริง ต่อคณะกรรมการโดยเร็ว

ข้อ 16 คณะกรรมการ ร่วมกันพิจารณาข้อเท็จจริงตามที่คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (ชุดใหม่) เสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการ กรมการท่องเที่ยว จะแจ้งให้ผู้ใช้บริการ (ผู้ร้องเรียน) และโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยซึ่งถูกร้องเรียนได้รับทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการ ได้มีผลการพิจารณาผลการพิจารณาของคณะกรรมการให้ถือเอาเสียงข้างมากและให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2554

สุพล ศรีพันธุ์

(นายสุพล ศรีพันธุ์)

อธิบดีกรมการท่องเที่ยว

ประกาศกรมการท่องเที่ยว
ว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย
พ.ศ. 2554

ด้วย กรมการท่องเที่ยว ได้กำหนดให้มีเครื่องหมายรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 เพื่อออกให้แก่โฮมสเตย์ที่ผ่านการประเมินมาตรฐานตามที่กรมการท่องเที่ยวได้กำหนดไว้ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการใช้เครื่องหมาย ดังนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมการท่องเที่ยว ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการ จึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมการท่องเที่ยวว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554”

ข้อ 2 ให้ยกเลิกระเบียบสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2551

ข้อ 3 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ 4 ในประกาศนี้

“เครื่องหมายรับรอง” หมายถึง เครื่องหมายรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ที่มีรูปแบบตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ตามประกาศ กรมการท่องเที่ยว ว่าด้วยการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554

“ผู้ประกอบการ” หมายถึง ผู้ประกอบการโฮมสเตย์

ข้อ 5 คุณลักษณะของเครื่องหมายรับรองเป็นเครื่องหมายที่มีลักษณะหลังคาทรงไทยลายกลอน ที่อยู่บนตัวอักษร Homestay Standard Thailand โดยมีความหมายดังนี้

หลังคาทรงไทยลายกลอน มีสีน้ำตาล ใช้เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงถึงโฮมสเตย์ที่อยู่ในชนบทของไทย

ตัวอักษร Homestay มีสีเขียว หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบโฮมสเตย์ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะพักรวมกับเจ้าของบ้านในบ้านหลังเดียวกัน

ตัวอักษร Standard Thailand มีสีแดง หมายถึง คำเพื่อใช้ยืนยันว่าเป็นโฮมสเตย์ที่ได้รับมาตรฐานของประเทศไทย

ข้อ 6 กรมการท่องเที่ยวอนุญาตให้ผู้ประกอบการนำเครื่องหมายรับรองไปใช้เฉพาะโฮมสเตย์ที่ระบุในคำขออนุญาตเท่านั้น จะโอนสิทธิ์ไปให้บุคคลอื่น หรือนำไปใช้กับโฮมสเตย์อื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในคำขออนุญาตไม่ได้

ข้อ 7 เงื่อนไขและสิทธิในการใช้เครื่องหมายรับรอง

7.1 การขออนุญาตใช้เครื่องหมายรับรองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

7.2 ผู้ประกอบการจะต้องติดตั้งเครื่องหมายรับรอง ณ สถานที่ที่ได้รับรองมาตรฐานในจุดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนที่ด้านหน้าของตัวบ้าน

7.3 การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองมีอายุ 3 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาต เมื่อครบกำหนดหากผู้ประกอบการมีความประสงค์จะใช้เครื่องหมายต่อ ผู้ประกอบการจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 8 กรรมการท่องเที่ยวขอสงวนสิทธิการดำเนินคดีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ในกรณีต่อไปนี้

8.1 ผู้ประกอบการใช้เครื่องหมายรับรองโดยไม่ถูกต้องประสงค์

8.2 การนำเครื่องหมายรับรองไปใช้โดยไม่ถูกต้องประสงค์

8.3 การทำปลอม เลียนแบบ หรือ ทำด้วยประการใด ๆ ให้มีรูปร่าง รูปแบบ
หรือคุณลักษณะคล้ายเครื่องหมายรับรอง

ข้อ 9 เครื่องหมายรับรอง เป็นกรรมสิทธิ์ของกรรมการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ
การไม่มีกรรมสิทธิ์ในเครื่องหมายรับรอง ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ

ประกาศ ณ วันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554

นายสุพล ศรีพันธุ์

(นายสุพล ศรีพันธุ์)

อธิบดีกรมการท่องเที่ยว

**ประกาศกรมการท่องเที่ยว
ว่าด้วยการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย
พ.ศ. 2554**

โดยที่ กรมการท่องเที่ยว ได้ออกประกาศ เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยว มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554 เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2554 ซึ่งมีคุณลักษณะตามดัชนีชี้วัดมาตรฐาน 10 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่พัก อาหาร ความปลอดภัย อภัยภัย ไม้ตรีของเจ้าบ้านและสมาชิก รายการนำเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม การสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ชุมชน การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และการประชาสัมพันธ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554 อธิบดีกรมการท่องเที่ยว ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการ จึงออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมการท่องเที่ยว ว่าด้วยการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ว่าด้วยการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2551

ข้อ 4 การประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย หมายถึง กระบวนการและวิธีการตรวจสอบและประเมินมาตรฐานการจัดบริการต่างๆ ของโฮมสเตย์

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ตามประกาศ
กรมการท่องเที่ยว ว่าด้วยการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554

ข้อ 5 ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยคณะหนึ่ง ประกอบด้วย
บุคคลทั้งภาครัฐ และเอกชน มีจำนวนไม่เกิน 25 คน ตามที่อธิบดีกรมการท่องเที่ยว
แต่งตั้ง

ข้อ 6 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิบดีกรมการท่องเที่ยวกำหนด

ข้อ 7 ให้มีคณะกรรมการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยระดับจังหวัดคณะ
หนึ่ง มีจำนวนไม่เกิน 9 คน ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยระดับจังหวัด
มีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด

ข้อ 9 หลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน แบบประเมิน ใบสมัครขอรับการ
ประเมิน และแบบรายงานการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ให้เป็นไปตาม
รายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ 10 ให้อธิบดีกรมการท่องเที่ยว รักษาการตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554

(นายสุพล ศรีพันธุ์)

อธิบดีกรมการท่องเที่ยว

ภาคผนวก ค

แบบฟอร์มรายละเอียดในการขอรับการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

ใบสมัครเพื่อขอรับการประเมินโฮมสเตย์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน ประธานคณะกรรมการตรวจประเมินโฮมสเตย์

ด้วย ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....ประธานกลุ่มโฮมสเตย์
(ระบุชื่อโฮมสเตย์).....
ที่อยู่.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

รูปแบบการจัดการ กลุ่ม ชมรม สหกรณ์
 ส่วนบุคคล อื่นๆ (โปรดระบุ).....

จำนวนหลังคาเรือนของโฮมสเตย์ที่ต้องการรับการตรวจประเมินจำนวน
.....หลัง ดังรายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายใบสมัครนี้

มีความประสงค์จะขอรับการประเมินเพื่อจัดระดับคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์
ประเภท (กลุ่ม/สหกรณ์/ชมรม/บุคคล).....และยินดีที่จะให้คณะ
กรรมการตรวจประเมินได้ทันที

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ลงชื่อ.....
(.....)

ประธานกลุ่มโฮมสเตย์

โครงสร้างคณะกรรมการโฮมสเตย์

ชื่อโฮมสเตย์.....

ที่อยู่..... โทรศัพท์.....

1) คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วย

1.
2.
3.
4.
5.

2) คณะกรรมการบริหาร

1. ประธาน.....
2. รองประธาน.....
3. กรรมการฝ่ายการตลาด.....
4. กรรมการฝ่ายบ้านพัก.....
5. กรรมการฝ่ายเหรียญกษาปณ์.....
6. กรรมการฝ่ายทะเบียน.....
7. กรรมการฝ่ายเลขานุการ.....
8. กรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์/ประสานงาน.....
9. กรรมการฝ่ายกิจกรรม.....
10. อื่นๆ (เพิ่มเติม).....

3) สมาชิกโฮมสเตย์ (อาจจะไม่มีบ้านเป็นโฮมสเตย์ก็ได้ แต่ทำกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง)

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

**สำเนาทะเบียนบ้านของสมาชิกประกอบแนบท้ายใบสมัคร
เพื่อขอรับการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย**

1. บ้านเลขที่.....ชื่อ/นามสกุลเจ้าของบ้าน.....
2. บ้านเลขที่.....ชื่อ/นามสกุลเจ้าของบ้าน.....
3. บ้านเลขที่.....ชื่อ/นามสกุลเจ้าของบ้าน.....
4. บ้านเลขที่.....ชื่อ/นามสกุลเจ้าของบ้าน.....
5. บ้านเลขที่.....ชื่อ/นามสกุลเจ้าของบ้าน.....
6. บ้านเลขที่.....ชื่อ/นามสกุลเจ้าของบ้าน.....
7. บ้านเลขที่.....ชื่อ/นามสกุลเจ้าของบ้าน.....
8. บ้านเลขที่.....ชื่อ/นามสกุลเจ้าของบ้าน.....
9. บ้านเลขที่.....ชื่อ/นามสกุลเจ้าของบ้าน.....
10. บ้านเลขที่.....ชื่อ/นามสกุลเจ้าของบ้าน.....

ข้อมูลรายละเอียดบ้านแต่ละหลังของสมาชิกโฮมสเตย์

- 1) ชื่อเจ้าของบ้าน.....
เลขที่บ้าน (กรุณาแนบสำเนาทะเบียนบ้าน).....
- 2) ภาพตัวบ้าน/ห้องนอนหรือพื้นที่ที่จะรับแขก/ห้องน้ำ/ห้องครัว/สภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน
(อย่างน้อยประเภทละ 1 ภาพ)
- 3) ภาพกิจกรรมของโฮมสเตย์ หรือแหล่งท่องเที่ยวที่จะพานักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรม
(อย่างน้อย 3-5 ภาพ)

แบบสำรวจข้อมูลโฮมสเตย์ในประเทศไทย

- 1) ชื่อโฮมสเตย์.....
- 2) ประวัติความเป็นมา (โดยละเอียด ถ้ามีเอกสารให้แนบมาด้วย)

- 3) สถานที่ตั้ง เลขที่.....หมู่บ้าน.....ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
- 4) การติดต่อ โทรศัพท์.....โทรสาร.....
 E-mail.....Website.....
 ชื่อบุคคลที่ติดต่อได้.....โทรศัพท์.....
- 5) รูปแบบการบริหารจัดการ (เป็นชุมชน/กลุ่ม/สหกรณ์/อื่นๆ).....
- 6) จำนวนผู้ประกอบการหรือบ้านที่เป็นสมาชิก.....คน.....หลังคาเรือน

7) ลักษณะกิจกรรม

7.1 กิจกรรมในชุมชนหรือที่ชุมชนจัดขึ้นให้นักท่องเที่ยวเลือก (ระบุทุกรายการอย่างละเอียด)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7.2 กิจกรรมนำเที่ยวบริเวณใกล้เคียงที่พัก เช่น แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและโบราณสถาน เป็นต้น (ระบุให้ครบถ้วนทุกรายการ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8) ข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว (ระบุสิ่งที่นักท่องเที่ยวทำได้และไม่ควรทำในระหว่างที่พักที่บ้านพักตามที่ชุมชนกำหนด)

.....

.....

.....

.....

.....

9) กลุ่มเป้าหมายที่พัก (ระบุว่าเป็นนักท่องเที่ยวไทยหรือต่างประเทศ หรือทั้งสองกลุ่ม ตลอดจนกลุ่มอื่นๆ เช่น การศึกษาดูงาน เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

10) รายการค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

.....

.....

.....

.....

.....

11) ภาพประกอบเพื่อประชาสัมพันธ์ในทำเนียบโฮมสเตย์ เป็นภาพบ้านหรือสิ่งแวดล้อม/ทิวทัศน์ที่เป็นจุดเด่นจำนวน 1-3 รูปแบบ (เป็นภาพถ่ายโปสการ์ดหรือภาพถ่ายจากกล้องดิจิทัลที่บันทึกลงในแผ่นดิสก์)

12) เอกสารแนบ เช่น แผนที่ เป็นต้น

ลงชื่อ.....ผู้ให้ข้อมูล

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนที่แสดงที่ตั้งของโฮมสเตย์.....

(จากตัวจังหวัดถึงที่ตั้งของโฮมสเตย์พร้อมทั้งรายละเอียดจุดที่ตั้งสำคัญที่สามารถสังเกตเห็นได้)

แบบรวบรวมข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้

ชื่อโฮมสเตย์.....

ที่อยู่.....

ชื่อผู้ประกอบการ..... โทรศัพท์.....

ประจำปี.....(2 ปีล่าสุด)

เดือน	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)		รายได้จากนักท่องเที่ยว (บาท)		รวม	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	รายได้ (บาท)
มกราคม						
กุมภาพันธ์						
มีนาคม						
เมษายน						
พฤษภาคม						
มิถุนายน						
กรกฎาคม						
สิงหาคม						
กันยายน						
ตุลาคม						
พฤศจิกายน						
ธันวาคม						
รวม						

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

อธิบดีกรมการท่องเที่ยว

คณะผู้จัดทำและเรียบเรียง

นางสาวรัตนาวลัย ชันติจันฤไชย

นางอัญชลี สังข์ทอง

นางชลดา กาลาเอส

นายพิสิทธิ์ สดวิสัย

นางสาวเมธิกา จันฤไชย

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาการท่องเที่ยว

นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการ

นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการ

นักพัฒนาการท่องเที่ยว

ลูกจ้างเหมาบริการ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [5812-039]

โทร. 0-2218-3563, 0-2218-3557, 0-2215-3612

นายอรุณ หาญสีบสาย ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พฤศจิกายน 2558

<http://www.cuprint.chula.ac.th>

สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว
กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
154 ถนนพระรามที่ 1 ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์ 0 2219 4010-17 โทรสาร 0 2215 8848
www.tourism.go.th, www.thaits.org